

Iz misijona m. Frančiške Novak O.S.U. v Siamu: Gojenke pri šolski prireditvi izvajajo doma-
činske ples. — Spodaj: Gojenke na razstavi domačinskih predmetov.

NAŠA POMOČ SLOVENSKIM MISIJONARJEM

OB RAZDELITVI SKLADA 1963

Z veliko ljubeznijo rojaki v zamejstvu darujejo za slovenske misijonarje in z enako ljubeznijo misijonarji te darove pričakujejo in sprejemajo. Da ne ostane noben od njih pozabljen, zato Slovenska misijonska zveza potom „Kato-liških misijonov“ leto za letom zbira takozvani Sklad za vse slovenske misijonarje, v katerega prispevajo res vsi zamejski rojaki, tako oni iz Koroške in Pri-morske kakor mi iz izseljenstva, in katerega so na drugi strani deležni prav vsi slovenski misijonarji in misijonarke, v kolikor vemo zanje.

Preden na naslednjih straneh podamo številčno sliko razdelitve sklada 1963, naj ponatisnemo članek o slovenskih misijonarjih, ki ga je objavil argentinski slovenski tednik „Svobodna Slovenija“ o priliki tradicionalne letošnje misijon-ske tombole v Buenos Airesu in ki ga je kasneje podal v slovenski oddaji tudi Radio Vatikan.

SLOVENSKI MISIJONARJI — IZSELJENCI POSEBNE VRSTE

Iz različnih razlogov so se izseljevali in še izseljujejo naši ljudje iz domovine: Nekateri gredo „s trebuhom za kruhom“ v svet; večina od nas, ki smo šli po drugi svetovni vojni, je zapustila domovino, da si rešimo svobodo in vero in da zunaj izpričamo resnico.

So pa, ki ne gredo ne iz enega ne iz drugega gornjega razloga, ampak v po-sebnem poslanstvu: Kot zastopniki našega naroda gredo vero, ki smo jo mi že pred več tisoč leti prejeli, podajati tistim, ki je še nimajo.

To so slovenski misijonarji in misijonarke.

Koliko jih je in kje delujejo

Štirinpetdeset jih štejemo danes v svetu. Od tega jih je večina, se pravi 37, v misijonih že iz časa pred drugo svetovno vojno, ostalih 27 pa je odšlo v misijone iz zamejstva, dočim se je iz domovine v vseh teh povojnih letih mogla prikra-sti samo ena misijonska moč.

Ta mala četa slovenskih misijonarjev in misijonark je takole razkrojena po svetu:

Na Japonskem jih je 6: 1 misijonar in 5 misijonark. Na otoku Formozi so 4: 1 duhovnik in dve misijonarki, pa en laični misijonar. V Hong Kongu in Makau so 3: dva misijonarja in ena misijonarka. V Vietnamu je en naš misijonar, v Burmi en misijonski brat, v Siamu dve misijonarki, na Javi ena misijonarka. V Indiji in Pakistanu jih je vsega skupaj 17: 6 duhovnikov, 6 misijonskih bratov in 5 misijonark. V Afriki jih ni dosti manj: 15, in sicer 4 duhovniki, 4 misi-jonski bratje in 7 misijonark. Potem imamo na Madagaskarju enega duhovnika in eno misijonarko in med Indijanci Južne Amerike dve misijonarki.

Po pripadnosti družbam je 11 jezuitov, 8 salezijancev, trije misijonarji presv. Srca, 3 lazaristi, 2 iz drugih družb, en laik — vsega skupaj 28 moških delavcev v Gospodovem vinogradu. Med redovnicami je 5 uršulink, 4 usmiljenke, 4 oblatinje, 2 pomočnice vernih duš, 2 frančiškanski Marijini misijonarki, 2 mariborski šolski sestri in šest iz drugih redovnih družb, vsega skupaj 26 misijonark.

Pestro in bogato delovanje

Delokrogi naših misijonarjev in misijonark so kaj različni:

Od duhovnikov eni vodijo obširne misijonske župnije, drugi poučujejo na važnih kolegijih in obrtnih šolah, tretji so vzgojitelji domačega duhovniškega narščaja, četrti so na pionirskih postojankah, kjer začenjajo takorekoč vse iz nič, in spet drugi iščejo duš med najbolj revnimi cunjarji predmestij poganskih vele mest.

Misijonski bratje poučujejo po šolah, spreminjajo ledino v rodno zemljo, vodijo gospodarstvo, zidajo cerkve in ostala misijonska poslopja, popravljajo stroje, vodijo strokovne šole...

In misijonarke? Ljubezen Kristusova jih priganja: Največ jih je zaposlenih po misijonskih šolah in pa po bolnicah ter dispanzerjih. Spet druge obiskujejo bolnike po domovih in reveže po vaseh. Nekatero skrb za cerkveno perilo, druge gospodinjijo... Med njimi jih je več, ki imajo kot ravnateljice na skrbi tudi do 2.000 mladine, ali ki oskrbujejo na kaki postaji s hrano in obleko več sto poganske in krščanske mladine.

Olajšave in težave...

Slovenski misijonarji imajo marsikako prednost: Ker so pripadniki malega naroda, jim nihče ne more očitati, da so v službi te ali one kolonialne velesile; silno lahko se tudi prilagodijo tako sodelavcem različnih narodnosti kot domačinom; domačinski jezik jim dela manj težav kot mnogim drugim...

Bridko pa občutijo dandanes izoliranost od domovine, ki bi jim morala biti naravno in plodno misijonsko zaledje, pa je kakor sterilna: ne pošilja gmotne opore, ne novih moči, še pisemska zveza je komaj priložnostna in zgolj zasebna. Slovenski misijonarji so odtrgani od svojega naravnega telesa, kakor zapuščene sirote...

Slovenski misijonarji in mi

Zato pa so toliko bolj veseli in vzpodbujeni ob sicer skromni, a zvesti opori slovenskega zamejstva in izseljenstva. Imajo glasilo „Katoliški misijoni“, imajo skrbnico „Slovensko misijonsko zvezo“, imajo mnogo krožkov in posameznih prijateljev po svetu, ki mislijo, molijo in žrtvujejo zanje...

Naša pomoč je slovenskim misijonarjem ne le v gmotno, ampak zlasti v moralno oporo; jim je dokaz in pričevanje naše ljubezni do njih.

L. L. C. M.

SKLAD SLOVENSКИH MISIJONARJEV, LETO 1963

Dohodki	5.738.50 dolarjev
Stroški pri centrali in poverjenikih, pošiljke knjig	174.50 dolarjev
Ostane za razdelitev	<u>5.564.— dolarjev</u>

Misijonar in dežela	Posebej zanj darovano	Iz skupnega mu določeno	Že oddano v teku leta	Za poslati	Skupaj
<i>Japonska</i>					
o. Vladimir Kos, S. J.	10	150	10	150	160
s. Maknisa Luževic, F.M.M.		40		40	40
s. Anica Miklavčič, kanos.	48	70	48	70	118
s. Jožefa Zupančič, usm.	1	50	1	50	51
s. Benjamina Kardinar, usm.	1	50	1	50	51
s. Katarina Jančar, usm.		50		50	50
<i>Formoza</i>					
dr. Janez Janež, m. zdr.	20	115	20	115	135
s. Rosaria Brilej, p. v. duš.		50		50	50
m. Kalista Langerholz, F.M.M. .		50		50	50
č. g. Franci Rebol, Marykn.	11	100	11	100	111
<i>Hongkong in Macao</i>					
č. g. Joško Geder, S.D.B.		100		100	100
š Ernesta Kosovel, p. v. duš. ...		50		50	50
č. g. Stanislav Pavlin, S.D.B. ...	40	100	40	100	140
<i>Burma, Siam, Java, Vietnam</i>					
br. Joško Kramar, S.D.B.		50		50	50
m. Ksaverija Pirc, O.S.U.		50		50	50
m. Frančiška Novak, O.S.U.		50		50	50
č. g. Andrej Majcen, S.D.B.	10	150	10	150	160
m. Deodata Hočevnar, O.S.U.		50		50	50
<i>Indija</i>					
č. g. Pavel Bernik, S.D.B.		150		150	150
o. Jože Cukale, S.J.	519*	100	519	100	619
o. Jožje Demšar, S.J.	467*	100	467	100	567
o. Janez Ehrlich, S.J.		60		60	60
br. Janez Germek, S.J.		40		40	40
br. Ivan Kešpret, S.D.B.		50		50	50
m. Magdalena Kajnč, loret. s. ...	10	100	10	100	110
s. Terezija Medvešček, hči M. P.	1	50	1	50	51
o. Stanko Poderžaj, S.J.	52	150	52	150	202

* vključeni tudi darovi za svete maše

Misijonar in dežela	Posebej zanj darovano	Iz skupnega mu določeno	Že oddano v teku leta	Za poslati	Skupaj
s. Konradina Resnik, Drag. Krvi		50		50	50
br. Janez Udovč, S.J.		60		60	60
br. Leopold Vidmar, S.J.		40		40	40
br. Ludvik Zabret, S.D.B.		50		50	50
m. dr. Miriam Zalaznik, I.B.M.V.		50		50	50
s. Dominika Žužek M.M.		50		50	50

Afrika

o. Franc Bratina, F.S.C.		100		100	100
s. Brigita Bregar, O.S.U.	13	50	13	50	63
č. g. Emil Čuk		100		100	100
br. Karel Kerševan, C.M.	3	100	3	100	103
br. Marcel Kerševan, C.M.		50		50	50
o. Albin Kladnik, F.S.C.	49	133	49	133	182
m. Ksaverija Lesjak, O.S.U.	76	82	76	82	158
s. Marjeta Mrhar, usm.	102	50	102	50	152
s. Vincencija Novak, oblat.		50		50	50
s. Elizabeta Pogorelc, oblat.		50		50	50
br. Valentin Poznič, F.S.C.		50		50	50
br. Franc Pregelj, S.J.		50		50	50
o. Radko Rudež, S.J.		150		150	150
s. Marija Silvester, p. v. duš.		50		50	50
č. g. Ivan Štanta, C.M.	277	100	277	100	377
s. Alojzija Šteh, oblat.		50		50	50
s. Benigna Šteh, oblat.		50		50	50

Razno

šolske sestre med Čulupi	10	100	10	100	110
raznim	74		74		74
		<u>1.774.—</u>	<u>3.790.—</u>	<u>1.874.—</u>	<u>3.690.—</u>
				<u>5.564.—</u>	

Poleg gornjega so nekateri misijonarji prejeli razne zneske naravnost od darovalcev oz misijonskih odsekov; pošiljali so se nekaterim na njih željo slovenski listi, vsem „Katoliški misijoni“ (gratis).

V gornjem niso vpoštevane vsote, ki so bile darovane in potom naših misijonarjev oddane za vzdrževanje domačih bogoslovcev. (O tem bo posebno poročilo!) K razdelitvi sklada pripominjamo, da smo vpoštevali okoliščine delokrogov, misijonarjevo korespondenčno žrtev z nami in primere, da ta ali oni misijonarji prejema pomoč še iz kakega drugega slovenskega vira, v kolikor nam je znano.

VSEM DAROVALCEM IN POSREDOVALCEM TEH DAROV ŠE ENKRAT
V IMENU OBDAROVANIH MISIJONARJEV IN MISIJONARK
T I S O Č K R A T B O G P O V R N I !

Slovenska misijonska zveza

KRANJSKI JANEŽ NA KITAJSKI FORMOZI

Imamo prav lepe, naravnost ganljivo lepe novice o našem dr. Janežu in krasnem razvoju misijonske bolnice na Formozi.

Urednik „Katoliških misijonov“ je koncem januarja prejel od dr. Janeža pisemce z dvema slikama, ki v kratkih besedah pove velike stvari. Takole se pismo glasi:

„Dragi in spoštovani g. Lenček!

Po daljšem času se Vam zopet javim. V bližnji bodočnosti Vam pošljem slike bolnišnice, kot je sedaj. Danes pa Vam pošiljam dve sliki, ki ju tudi lahko objavite. Tule razlaga:

17. decembra lanskega leta je vlada podelila nagrade pod geslom „Dobri ljudje — dobra dela“. Podeljevanje teh nagrad ima namen, mladino vzpodbujati k plemenitosti z zgledi dobrih ljudi in dobrih del.

V skupini „dobrih ljudi“ so odlikovali 16 oseb, med katerimi je bil tudi en tujec: dr. Janež. V skupini „dobrih del“ so odlikovali kakih 100 oseb in njih dobrih del; med temi stotimi so bili tudi 4 tujci, vsi misijonarji.

Letos se je prvič zgodilo, da so med domače nagrajence vključili tudi tujce. Na sliki vidite vseh pet nagrajenih tujcev s zastopnikom vlade, na odru dvorane, kjer se je vršilo javno odlikovanje.

Misijonarji na Formozi — odlikovani kot „dobri ljudje“. Drugi od leve: naš dr. Janež

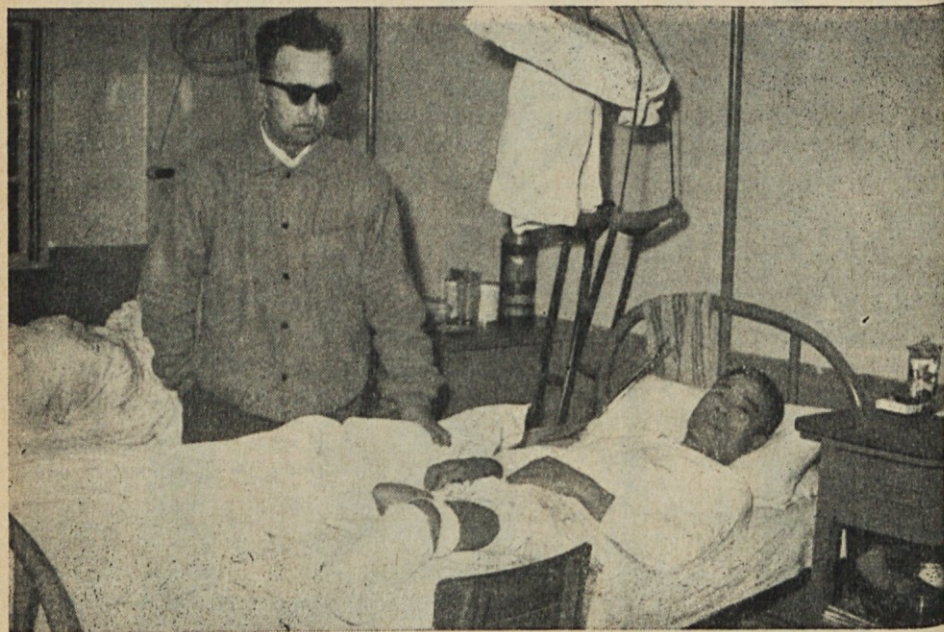
Razlaga druge slike:

Tu me vidite z bolnikom, kateremu sem moral odrezati obe nogi. Imel je obolele žile in obe nogi sta mu začeli odmirati, kar mu je povzročalo velike bolečine. Je katoličan. Prišel je k nam z južnega dela otoka. Ima ženo in sedem otrok. Žena hodi pomagat od hiše do hiše, da zasluži za prehrano otrok. Mož je videl svoj in družine nerožnati položaj in si je že nekajkrat mislil končati življenje. Vse je gledal nad vse črno.

Zdaj je brez nog.. A če ga obiščeš sedaj, ko je ob noge, ga najdeš vedno nasmejanega in z velikimi upi za bodočnost. To je dosegla nepoznana deklica, mlada študentka. Zgodilo se je takole:

O priliki podelitve onih nagrad so časopisi pisali veliko tudi o naši bolnišnici in o mojem delu za bolnike preje na kitajski celini in zdaj na tem otoku. Pisali so zelo laskavo. Po tem pisanju sem prejel mnogo pisem, znanci in neznanci so se mi oglašali, vsi veseli in ponosni. Med vsemi pismi je mene najbolj ganilo pismo študentke iz glavnega mesta Taipei. Takole je pisala:

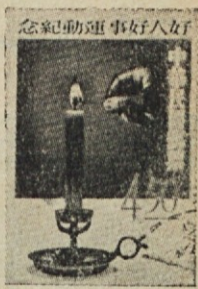
'Cenjeni doktor! V časopisih sem čitala o Vašem nesebičnem delu za bolnike. Kot vsako leto, mi je tudi letos očka hotel kaj darovati za moj rojstni dan, ki sem ga imela prav na dan, ko sem brala v časopisu o Vas. Prosila sem očka, naj mi ne kupi nobenega darila, ampak naj mi namesto tega da kar denar. Ustregel mi je. Tu v pismu Vam prilagam ček za 1.000 dol. (25 U.S.A. dol.). Tudi jaz bi rada kaj dobrega storila. Prosim Vas, porabite denar za kakega ubožnega bolnika. Nisem vzgojena in poučena v nobeni veri. Zelo pa bom vesela, če mi boste pisali kaj o Vaši, katoliški. Živeti brez dobrih del in brez vere se mi zdi zelo prazno...'

師醫龍鄧范

Zgoraj slika dr. Janeža, ki je bila objavljena skupaj s člankom. Spodaj pa posebna spominska znamka ob podeljevanju nagrad „dobrim ljudem“: Dobra roka z dobrim delom prižiga luč v življenje bližnjega...

好人好事 照耀羅東

胡和興

「本報無異此一此間羅東聖母醫院原係雲南者比明頗著盛譽之天主教醫院，詎料其匪所容存，三十八年大陸變色後，該院不為共匪所容存，全部神職醫護人員被驅逐來台，旋於四十一年在羅東設院，初創時僅有平房簡陋病室數小間，所幸有范鳳龍大醫師醫術超羣，週迴病人聞悉前來就醫者日眾，該院為了服務病家起見，向國公募捐善款，逐年擴建病房現已成爲本省公私立最大最現代化醫院之一，范大醫師擅長外科，無論內難以及外形各種奇特之病，需要手術者，均能手到病除，尤其對結核性脊椎炎剝離後抽以髓管最爲得手，頭蓋骨損傷，破裂、骨折等，皆能以手術治療，至於其他一般胃腸炎、結石等手術，有如剝除殆迫之易，每天大小手術均在六、七人以上。主日如有急需手術患者，亦不例外，近年來全省各地甚至海外有奇怪之病患者，在其有各大醫院求治無效，將必死的恐傷心情形前來求治，都能死在死神手裏轉回生命，他對任何垂死病者，只有一願生靈希望，決竭誠全力救治，他小時的勞苦工作，除了三餐之外毫無代價。

並非神修人員，只不過是一位虔誠救友而已。但他濟世救人的偉大精神，非一般人可以比擬，可謂爲天主捨己救人的繼承者，筆者用這兩句話來稱讚他，決不言過其實。有如下列佐證：(一)每逢貧苦病人在手術中急需輸血，而花錢購血時，他立即舉起左臂用針抽出自己的鮮血輸入危殆的病人身上，他十餘年來，毫無代價的輸血無算之外，免費爲貧苦患者手術近萬人之多，事後均不願外人知悉稱道。(二)在四十八年九月間他的七旬老母因他在國外十七年未回，在病危時迭電催促，欲謀母子最後一歸，孝親之道，中西皆同。按理應立即返歸，但他却以病人爲重，繫身難離而未返，未久不幸其母逝世，其兄又來電及院方均促其返國奔喪，他在極爲悲病之中看到日有遊院患者急待手術治療時，而他只有遙作憑悼仍未能返國。(三)他既是一位普通教友，以他的高超醫術，無論在任何地方，都可獲得名利雙收，靈情自願者，均奉薦仁慈之天性，及救法科耶獻靈醫博愛之精神，親親護護羅東和

(四)他對病人親同己身的愛護。例如每次手術前一切用具消毒藥劑應必須親自檢驗過詳，手術後時往病室探視病情，有無變化，囑咐護理人員要小心照顧，常有患者家屬面託他特別細心治療時，他很客氣而又很幽默的說：「天主台前，窮富平等，進了醫院的窮人生命，就是等於我自己的生命，我自己的生命也沒有不比你自己的關心嗎？這寥寥數語就可以聽見他對人的生命是何等重視。」再就是常有性燥患者而與護理人員略有衝突時，即責備他們一百個不對，不說病人一個不對。以上他的捨己救人移孝醫人不圖名利，愛人如己的四大特點，正是繼承了吾主耶穌之犧牲自己拯救世人的精神，也符合我 國父所說：犧牲小我，完成大我的精神。其次是張明哲修士，今年已五十四歲了，其身體體壯和服務病人的精神，亦非一般護理人員可比，在華服務已有十六七年，他一生急公好義，助人爲樂，他雖是靈醫會該院神職人員最老會士，但是平日工作很熱心活潑，待人和氣，他每天下午八時到第二天上午七時是他的值班看護病人時間，對病重或不便行動的傷患者，均自動背抱扶持，對患有傳染病之患者與死亡病者，均奉薦仁慈之天性，及救法科耶獻靈醫博愛之精神，親親護護羅東和

Tale članek v kitajskem dnevniku na Formosi opisuje dr. Janeževa življenje in delovanje ter ga proslavlja kot „dobrega človeka“. Brala ga je študentka iz glavnega mesta in mu pisala pismo, o katerem je govor na levi strani.

V teje najeti hišici v Lotungu na Formozi je dr. Janež z nekaj redovniki kamilijanci začel pred 12 leti Marijino bolnico... Vse kaže, da je Marija to svojo ustanovo spremljala s posebno ljubeznijo in misijonarjev žrtve bogato blagoslavljal! Glejte, kakšna bolnišnica je zrastle na kraju te hišice...!

Takoj sem šel s čekom k bolniku brez nog, mu dal denar in mu pajasnil, odkod je dar. Bolnik je od ginjenosti jokal kot otrok, bilo je zanj čudovito doživetje; v svoji notranji razboljenosti si še misliti ni upal, da so še kje na svetu tako dobri ljudje...

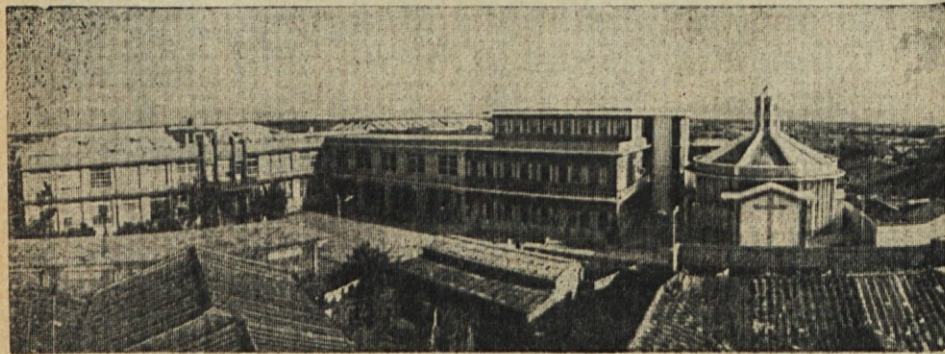
Poleg bolnika je ta študentka dvignila in še dviga vsakogar, ki čuje to zgodbo. Sam jo bom vključil v album mojih najlepših doživetij dobrote in plemenitosti na moji skoraj 30 letni zdravniški poti.

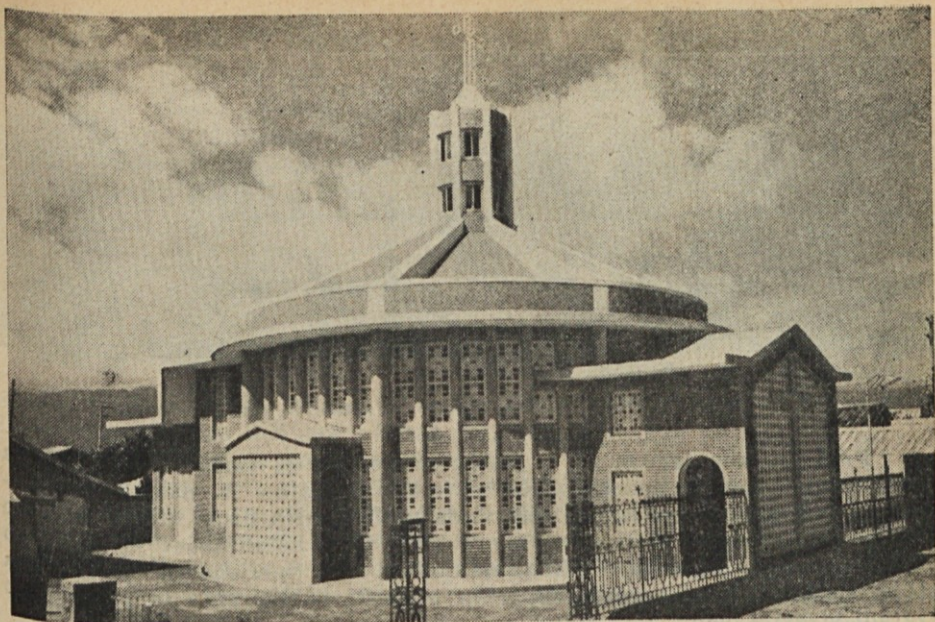
Študentki sem poslal sliko, kot jo pošiljam Vam, poslal sem ji tudi Marijin kipec kot spomin na njen najlepši rojstni dan..."

V „Ameriški domovini“, ki izhaja v U.S.A., pa je bilo 6. februarja tega leta objavljeno tole pismo slovenskega misijonskega zdravnika dobrotniku iz Združenih držav g. Francetu Štruklju:

Veste, zdravnik bi bil lahko bogat tudi v misijonih, če bi hotel za denar delati. Sam delam vsa leta brez sleherne pogodbe in brez plače, ker se mi zdi nesmiselno iti v misijone delat za denar. Ni mi prav nič za materialno stran, a sleherni dar dobre duše človeka razveseli, ker mu je dokaz, da so na svetu še verni ljudje, dobri ljudje. Ljudje, ki cenijo delo drugih, ki ljubijo

Pogled na Marijino bolnico v Lotungu - danes; tu spodaj pogled v smeri od vhodnih vrat: na desni, pogled od zadaj.

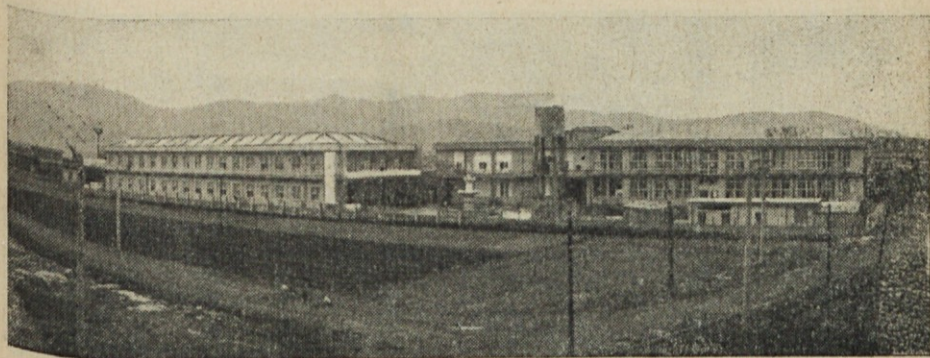

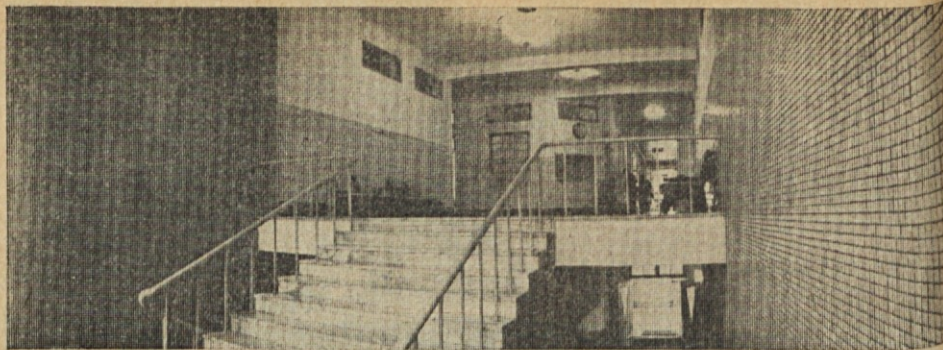

Krasna moderna bolniška kapela v dr. Janeževi bolnici.

misijone, in ko že sami nimajo prilike iti na teren, hočejo na kak drug način kaj za misijone storiti. Bog vidi dobro srce, vidi dober namen in On je edini, ki poplača vsem vse, kar so bližnjemu dobrega storili.

Ne bom Vam mnogo o sebi pisal, saj že razne revije preveč pišejo. Seveda, če človek hodi po moji poti, se javnosti ne more izogniti. Osebno mi je razglašanje zelo zoprno. A moje delo je tako pred očmi vseh, čeprav se dogaja v zaprtih prostorih bolnišnice, da ga časniki brž opazijo in razglase.

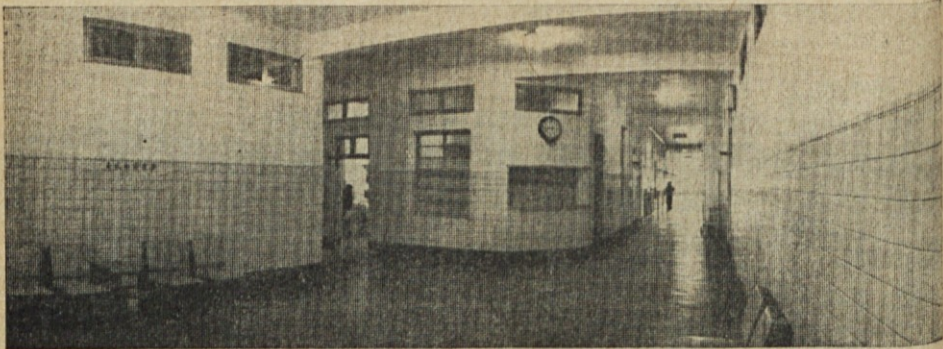

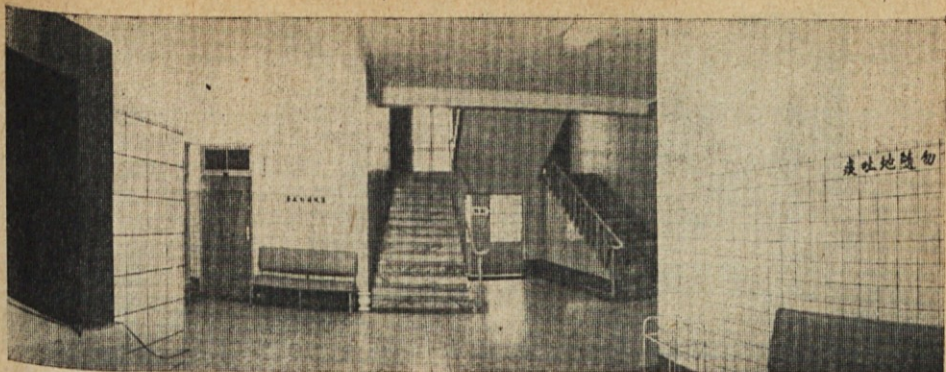
Slike na teh dveh straneh kažejo različne hodnike in stopnišča Marijine bolnice v Lotungu.

Pred kratkim sem moral v glavno mesto, ker je vlada tamkaj podelila odlikovanja „dobrim ljudem“. Zelo mi je bilo odvratno. A odkloniti in zavrniti je bilo spet težko, ker bi bila vlada užaljena. Na drugi strani je pa to odlikovanje v ponos in moralno oporo tukajšnjim katoličanom, ko vidijo in lahko pokažejo, da so med odlikovanimi tudi njih misijonarji. Človek mora torej umakniti svoj naravni odpor in prenesti publiciranje in propagando zaradi stvari same.

Komunisti doma seveda vse to, kar se v tujini o nas piše, skrbno bero in vem, da jih strašno bode v oči, ko vidijo, da je še veliko življenja ostalo pri njih, ki so jih tako sovražili. Boli jih, da niso mogli vseh ukloniti, in mi, ki smo zunaj in stopamo skozi življenje še vedno z dvignjenimi glavami, smo jim boleč trn v peti.

Zdravnik sem postal l. 1937, torej sem že 27 let v poklicu in ves čas v kirurgiji. Letos je 16 let mojega dela v misijonih med Kitajci. Kitajce imam zelo rad in se zelo srečnega med njimi počutim, kar jim tudi pokažem in povem. To je edina pot, da imajo potem človeka tudi oni radi. Kitajci so res čudovit narod. Vesel sem, da me je Previdnost pripeljala v te kraje. Škoda, da je na celini zmagal komunizem. Svet je s tem mnogo izgubil. Nad 500

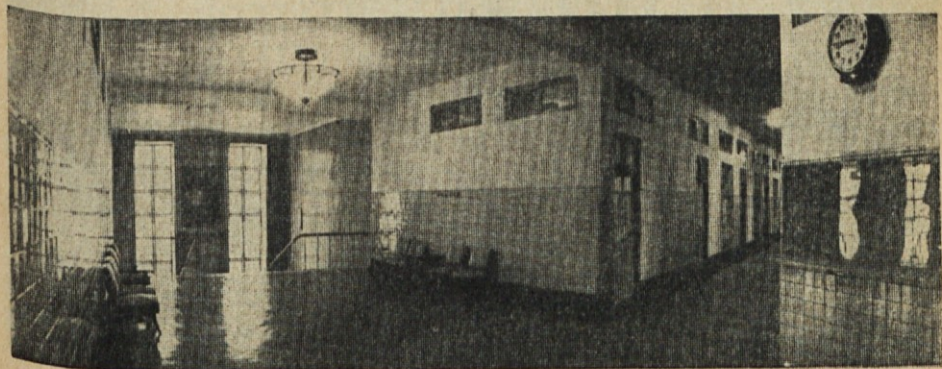

milijonov ljudi je bilo prepuščenih komunizmu in kdo ve, kako se bo radi tega razvijala bodoča zgodovina človeštva.

Z misijonarjem g. Rebolom, ki tudi deluje na tem otoku, si včasih piševa. Vidiva se pa zelo redko. Sva si daleč narazen: več kot 300 km vožnje imam do njega, in poleg tega sva vsak po svoje zaposlena. Če ga hočem obiskati, moram med drugimi napraviti 100 km vožnje preko gora. A letos ga bom kako nedeljo obiskal in iz tega snidenja se Vam oglasiva oba. Pojdem kako nedeljo v poletnem času, ko je dan dolg in se istega dne lahko vrnem. Nisem še videl njegove cerkve.

Dela mi ne manjka. Skozi vsa ta leta sem vprežen noč in dan. Tudi nobena dopusta si vsa ta leta nisem vzela, ker sem v bolnišnici edini, ki zna rabiti nož... Kaže, da bom prihodnje leto dobil iz Italije patra doktorja-kamiljanca, ki se bo potem pri meni uril v sukanju nožiča. (V bolnišnici deluje še več zdravnikov, ki dr. Janežu pomagajo, a noben ni specialist za kirurgijo — tako je treba razumeti dr. Janeževe besede. Op. ur.)

Imam trden namen vztrajati v misijonih brez prestanka 20 let. Potem pa, če bo zdravje dopuščalo, bi šel rad na kratek oddih po svetu. Pa ne toliko radi oddiha, ampak bolj zaradi poklicne razgledanosti. Rad bi videl, kako so kaj modernizirali po svetu bolnice in naprave, ker bi se rad še kaj

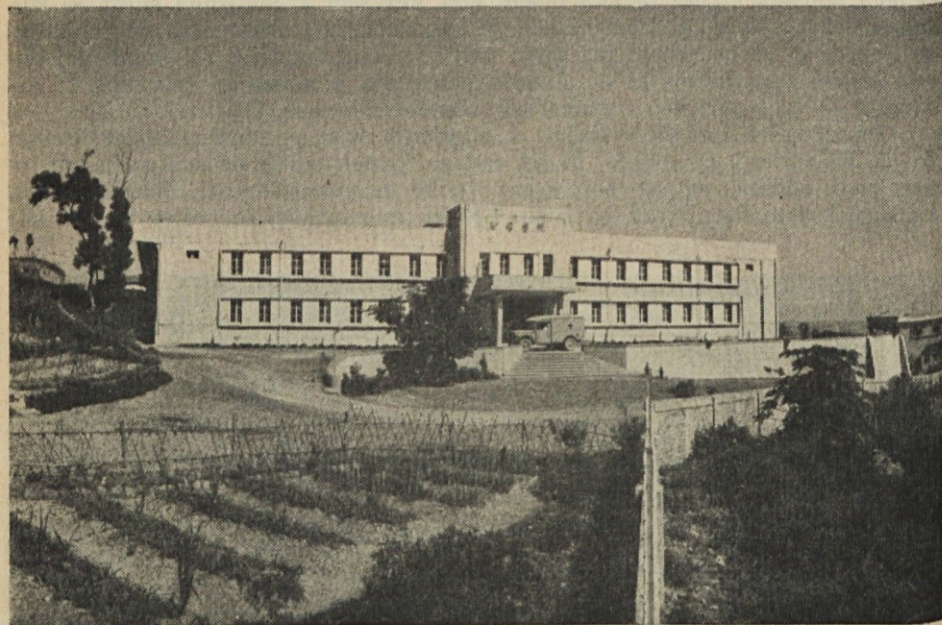

Tu še ena slika iz moderno urejene notranjosti oddelka za kirurgijo v Marijini bolnici v Lotungu. — Spodaj: 6 km. oddaljeno poslopje oddelka za jetične bolezni, ki tudi spada h Marijini bolnici in kamor hodi dr. Janež operirat. Poslopje stoji na prijaznem griču.

naučil. Če se mi načrt posreči, potem grem gotovo tudi v USA in me bo pot tudi v Cleveland zanesla, saj tam poznam mnogo rojakov in bomo kako veselo rekli... Dokler pa nimam za seboj 20 let dela v misijonih, mi niti v glavo ne pade, da bi dopust jemal.

Zelo ste me razveselili z Vašo velikodušnostjo. Jaz se Vam lahko samo z besedami zahvalim. Poplačal Vam bo pa Bog Vaše blago srce...!

V pismu z dne 11. februarja pa se dr. Janež zahvaljuje za poslani mu dar iz sklada 1963 (115 dolarjev):

„Kitajsko novo leto je na vratih in za tri dni vse normalno življenje zastane; celo pošta, ki sicer tu zelo dobro deluje, ohromi te tri dni. Zato Vam v hitrici odgovarjam na Vaše pismo. Prizrčna hvala Vam in seveda preko Vas vsem, ki so h čeku pripomogli!

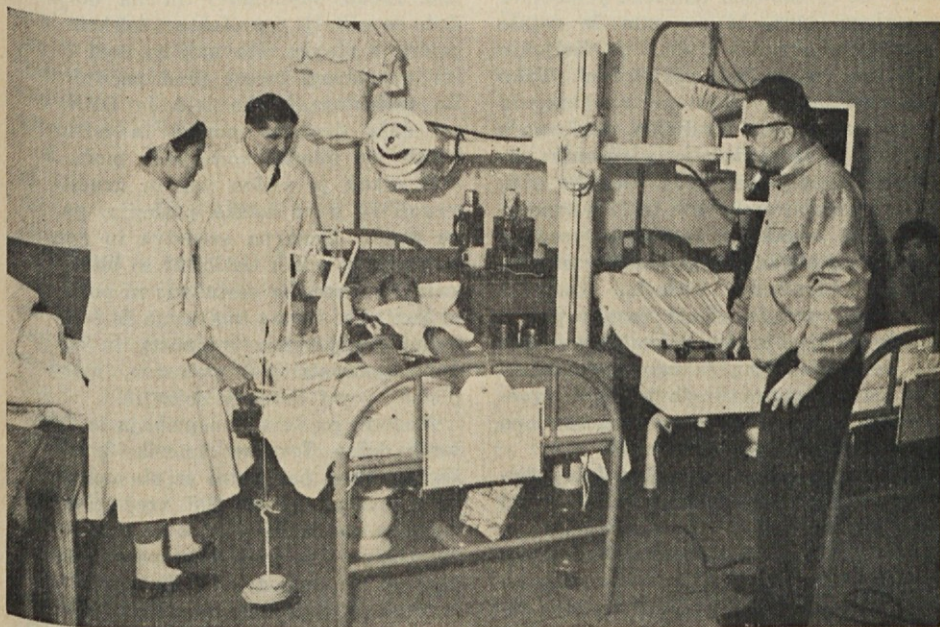
Pošiljam Vam dvojce pisem s slikami o naši bolnišnici. Iz njih lahko dobite vtis, kako danes ustanova izgleda. Vidite tudi hišico, v kateri smo pred 12 leti začeli našo bolnico. Kaj je med tem iz tega zraslo! A bolnica se bo še razvijala in spreminjala. Letos smo na primer začeli graditi šolo za bolničarke. Zaenkrat je naša bolnica največja katoliška bolnica na otoku. Imajo pa namen v Taipeju zgraditi veliko katoliško bolnico. Zaenkrat so ustvarili katoliško univerzo Fu-Jen, ki jo o priliki obiščem in Vam slike pošljem.

Ko boste gledali slike, seveda ne boste s tem videli dela te bolnišnice v 12 letih obstoja. Bilo ga je toliko, da ne bi imel korajže popisati ga...“

Ob zaključku tega sestavka, opremljenega s številnimi slikami, se dr. Janežu lepo zahvaljujemo, da nas je tako prijetno presenetil z sicer tako redkimi vestmi o sebi in ustanovi, ki se ji že 12 let tako nesebično posveča!

Pred vsem pa mu izražamo v imenu vseh slovenskih misijonskih prijateljev v zamejstvu in v domovini naše iskreno veselje ob bogatih sadovih njegovega misijonskega delovanja, pa srčne častitke k priznanju, ki ga je prejel tudi od kitajskega ljudstva in njegovih predstavnikov. Ko je dr. Janež odhajal v misijone pred 16. leti iz Buenos Airesa, smo vedeli, da odhaja tja, ker je „dober človek“. Zdaj njegovo dobroto pozna, prizna, časti in posnema tudi svet, poplačal jo bo pa Bog.

L. L. C. M.

KAKO JE V NEODVISNEM KONGU

Zadnje čase so se v Kongu dogodile žalostne stvari, ko so tolpe komunističnih domačinov celo morale misijonarje. Kakšne razmere vladajo tamkaj in kaj hočejo preganjalci, razvidimo iz pisma slovenskega misijonarja br. Karla Kerševana CM, ki tamkaj deluje, in iz članka našega sodelavca:

MISIJON BIKORO, 14. 7. 1963

Šest let in pol je minilo, kar sem bil zadnjikrat doma. Takrat sem mislil, da bodo Belgijci tu v Kongu še kakih dvajset let. Pa sem se pošteno zmotil. Prave dni je tukajšnje ljudstvo praznovalo že tretjo obletnico osvoboditve dežele izpod kolonialnega jarma. Žal, da je tako hitro prišlo do tega, ker dežela še ni bila pripravljena in zrela za ta odločilni korak; še najmanj tisti, ki so ga pripravljali in skoro nasilno izvedli. Posledice tega preneglega koraka nosimo sedaj vsi, ko vidimo in čutimo razliko življenjskih razmer v deželi nekdanj in sedaj. Če izvzamemo tehnične pridobitve sedanjega časa, ki so nam še ostale (avto, letalo, radio i. dr.), je življenje približno na srednjeveški ravni. Tako zelo smo nazadovali in nič ne kaže, da se bo kaj kmalu zboljšalo. Reševanje položaja z Organizacijo združenih narodov je precej drag špas. Sicer se sliši, da se bodo oborožene sile OZN s koncem tega leta umaknile iz dežele, vendar bodo tu ostali še mnogoštevilni tehniki, šolniki, zdravniki, sodniki, finančni upravitelji ter izvedenci raznih panog javnega življenja. Za enkrat bomo morali biti zadovoljni, če nam bodo Združeni narodi popravili že tri leta zane-marjene ceste. Belgijci so za ceste lepo skrbeli in vedno gradili nove.

Najbolj žalosten je pač položaj šolstva. V dobi kolonializma so bile, vsaj spočetka, vse šole v rokah misijonarjev, katoliških in protestantskih. Vzdrževali so jih deloma s pomočjo vladne podpore. Ko so pa pred leti prišli v Belgijo socialisti na vlado, se je čutil njihov vpliv

do sem in so tu pričele rasti iz tal laične šole, od ljudskih do najvišjih. Sedanji gospodarji so podedovali ves ta napredni šolski sistem, le da so kar na mah usahnili denarni viri iz Belgije. Misijonarji so v prejšnjih časih po vpe-ljanem načinu plačevali učitelje na teh svojih šolah. Ker pa zdaj ne prejemo več vladne podpore in so zahteve učiteljstva vedno večje, ne zmorejo več tako težkega bremena. Tako je učiteljstvo začelo dolžiti misijonarje, da si lastijo njihov denar, in zahtevajo od vlade, naj jih ona v bodoče plačuje. Ugodili so jim v veliko polajšanje misijonarjem, a omejili so se na izplačilo določenih vsot „na račun zastankov“ in na obljube. Zato so učitelji v preteklem šolskem letu pričeli s stavko, stavkali so med letom in še poldrugi mesec pred počitnicami. Za prihodnje šolsko leto je OZN odpovedala denarno pomoč in odslavila kakih 500 mladih učiteljskih moči. Šolskih otrok je vedno več in graditi bi morali še nova šolska poslopja, pa jih ne gradé. Denarna sredstva in krediti se topijo v rokah tistih, ki so blizu blagajn, ker manjka vestnosti; ni poštenja, ni kontrole. Denar ima samo še šesti ali sedmi del prvotne vrednosti, in če hočemo potovati v inozemstvo, moramo plačati vozni listek v dolarjih.

Medtem pa še vedno prihaja iz Združenih držav Severne Amerike pomoč v živilih. Pred par tedni so ob našem jezzeru izkricali skoro 600 vreč pšenične moke za naš misijon in še ne vem koliko namiznega olja je bilo zraven. Napovedani so še novi tovari, da smo kar v zadregi, kam s tem blagom. Moka se namreč v našem podnebjju hitro skvari,

črni ljudje je pa niso vajeni. Nekateri so pričeli peči kruh iz bele moke, toda pigmejci ali pritlikavci ga ne marajo. Lepo je sicer od Amerikancev, da pošiljajo potrebnim pomoč, vendar se s tem nekateri ljudje razvajajo in začinjajo misliti, da jim bo poslej vedno, tudi brez njih sodelovanja, letela mana z neba in da jim bomo mi na misijonih dolžni dajati. Sicer pa jim pri nas ni sile, ker nimajo posebnih potreb. V velikih mestih je to seveda drugače.

Politične in upravne zmede je veliko, ker so prejšnjo upravno uredbo popolnoma zavrgli in vse zmrcvarili. Številni rodovi se med seboj sovražijo in pobijajo. Na eni naših postaj sta tako dva rodova sprta in je bilo pred par meseci v spopadu 12 oseb mrtvih, požgali in izropali so pa blizu sto hiš nasprotnega tabora. Misijonar pa mora ostati v njih sporih strogo nevtralen, ker bi sicer ena ali druga stranka udarila po njih in uničila misijon. V prvih dneh „svobode“ so tudi nas sovražno gledali; pozneje so pa le doumeli, da misijonarji niso isto kar Belgijci. V teh razmerah delujemo misijonsko, kolikor pač moremo. Naš škof hoče, da vztrajamo na svojih mestih za vsako ceno in da gledamo zapupno v bodočnost.

BIKORO, 15. 8. 1963

V drugi polovici julija se je tu pri nas, zlasti med maloštevilnimi belci, pojavila neka epidemična nalezljiva griža. Od nas šestereh misijonarjev smo jo imeli trije. Mene je posebno hudo zdelala in sem zelo oslabeł.

Moj brat Marcel bo letos v decembru obhajal že 30-letnico svojega misijonskega delovanja. Za ta poklic se je odločil največ po nasvetu nekdanjega proseškega župnika in poznejšega lazarista pok. g. Aleksandra Martelanca. Dne 8. septembra l. 1933 se je poslovil od misijonske tiskarne v Grobljah in se čez Trst, Pariz in Belgijo odpravil proti

Misijonar z brado je naš br. Karel Kerševan, ki je za „Katoliški glas“ v Gorici napisal ti dve pismi.

Afriki, kamor je 12. decembra istega leta dospel na misijonsko postajo Irebu v Kongu. Potoval je v družbi mladega duhovnika holandskega rodu Vandekerkhove, ki je sedaj naš škof. Tam v Irebu sta zgradila prvo čedno in solidno zidano cerkev na ozemlju sedanje škofije. V kratkem se je moj brat spopolnil v stavbarstvu in je v teh 30 letih pozidal mnogo večjih in manjših stavb, med njimi tudi dve veliki cerkvi. Zdaj v zadnjem času skrbi bolj za gospodarsko stran misijonske postaje Irebu, kjer imajo tudi govedorejo. Na več postajah je zdaj vpeljana govedoreja, v glavnem zato, da imamo zagotovljeno meso, ker te vrste živina ne daje mleka.

Ob koncu mojega prejšnjega pisma sem omenil, kako se tukajšnji črnski rodovi med seboj sovražijo in pobijajo, kar spravlja včasih naše misijone v velike nevarnosti. Naj tu navedem primer, kako je iz malenkostnega razloga nastala velika razdivjanost. Na belo ne-

deljo zvečer je pristal tovornik v so-seednji vasi Itipu. Šofer je kupil nakaj kruha od peka domačina in ga hotel plačati s starimi kovanci, ki so bili že vzeti iz prometa. Ker ni hotel pek sprejeti denarja, je prišlo do spopada, v katerem je šofer peka zabodel z nožem, da je revež kmalu izkrvavel. Ubijavec je hitro zginil v bližnji gozd. Vaščani so divje navalili na tužce, ki so bili na tovrnjaku. Kdor je le mogel, je pribežal na misijonsko postajo, ki je bila tam blizu. Mati ubitega peka je vsa razjarjena mahala s svojim zakrivljenim nožem po čisto nedolžnem človeku, misleč, da je ta ubijavec njenega sina. Le s

težavo so nesrečneža rešili v stanovanje misijonarjev. Zdaj pa se je razdivjana tolpa lotila misijonske postaje in je kamenje letelo na vrata, na okna in na misijonarje. Zalučan kamen je enega misijonarjev oprasnil nad ušesom. Takoj mu je šinila v glavo misel, da se zgrudi na tla in obleži nepremično. Misel je bila res dobra in rešilna. Ko so razdivjani črnci videli, da misijonar leži in se ne gane več, so se pomirili in odšli v temo. — Par tednov pozneje je predstojnik misijona ljudem v nedeljski pridigi govoril o dogodku ter jim razlagal, kakšni bi kot kristjani morali biti, če bi res po veri živeli.

Umor misijonarjev

Bivša belgijska kolonija je že tri leta svobodna, pa se položaj v novi državi še ni uredil. Red ohranjajo čete Organizacije združenih narodov, kolikor pač morejo v tej ogramni deželi, kjer žive mnoga še ne civilizirana plemena. Osrednja vlada v Lepoldevillu ima le malo vpliva v nekaterih pokrajinah. Najdaljši je bil spor med osrednjo vlado v Leopoldevillu in vlado pokrajine Katanga, ki ima svoj sedež v Elizabetvillu. Toda po dolgih naporih in oboroženih spopadih je bil končno le dosežen delen sporazum in je sedaj na meji med Katango in ostalim Kongom že precej časa mir.

Velike notranje težave so hoteli izrabiti seveda komunisti. Središče komunističnega rovarjenja je bilo na sovjetski ambasadi, dokler ni vlada le-te zaprla in vse rusko osebje v nekaj urah spodila iz dežele. Proti vladi pa niso spletkarili samo komunisti, ki so zvesti moskovski smeri.

Mnogo bolj nevarni so postali agenti, ki so odšli pred nekaj leti na šolanje v Peking na Kitajskem ali pa v Havano na Kubi. Tam so jih na posebnih tečajih izvežbali za gverilsko vojskovanje.

Med prvimi agenti, ki so se tam šolali, je bil tudi Mulele, bivši notranji

minister v vladi Patricija Lumumbe; njega, ki so ga odstavili z vlade in je bil potem v Katangi umorjen. Mulele je nahujskal plemena v provinci Kvilu in jih povedel v borbo proti vladnim četam. Kot izšolan komunist pa se ni uprl samo osrednji vladi, zato da bi oklical komunistično vlado v Kviliju, ampak je prebivalstvo nahujskal tudi proti misijonarjem vseh veroizpovedi, ki so bili že desetletja v Kviliju in so bili verjetno edini, ki so se res trudili za prebivalce in jim hoteli pomagati duhovno in socialno. Po prvih poročilih so nahujskani „divjaki“ napadli razne misijonske postojanke in pobili 30 misijonarjev. Vse misijonarje je zajel razumljiv preplah; prosili so nujne pomoči in ponekod so čete OZN s helikopterji reševale misijonarje in redovnice ter jih odpeljale na varnejše kraje. Po dosedaj potrjenih poročilih so med pobitimi misijonarji trije katoliški in sicer z misijona Kilembe, kakih sto kilometrov južno od Kikwita, glavnega mesta pokrajine Kvilu. Poročajo, da so isti napadalci požgali katoliški misijon v Mukedi. Število smrtnih žrtev še ni znano. Vlade čete so izpraznile protestantski misijon v Mukedi in Kandale in duhovnike ter redovnice pravočasno prepeljale v Leopoldevillu.

deville. Pri umikanju pred nasilnimi plemeni so protestantski misijonarji šli na pomoč katoliški misijonski postaji v Kilembe in rešili od tam sedem katoliških redovnic iz kongregacije sv. Družine; njih materna hiša je v Bordeauxu v Franciji.

Mulelovi pristaši se bore po metodah gerilske vojske, vendar jim dosedaj še primanjkuje modernega orožja. Mulele jih hujska s trditvami, da so v tej borbi neranljivi, in zato drve v borbo z zaslepljeno zagrizenostjo, kar potem številno žrtev poveča. Toda komunisti na to ne gledajo. Glavna naloga komunistične guerile v Afriki je preprečiti naraven razvoj mladih, novih držav, ki bi mogle prejemati pravo finančno in strokovno pomoč samo od zapadnega sveta ali od organizacije Združenih narodov. Mulele je razširil požar na celo pokrajino Kvili in to v času, ko je generalni tajnik U Thant napovedal, da bo moral v juniju 1964 umakniti iz Konga vse čete OZN, ker nima dovolj finančnih sredstev, da bi mogel vzdrževati obilno oboje silo, ki pa je v tem ogromnem ozemlju še vedno premajhna.

Kaj bo, ko se bo OZN umaknila iz Konga in od drugod v Afriki? Predsednik kitajske vlade Čuenlaj se je mudil sedem tednov v raznih afriških prestolnicah in poglobljal vezi političnega in gospodarskega sodelovanja med Kitajsko in Afriko. Toda kakšno finančno in socialno pomoč bo mogla Afriki dati Kitajska, ki ima polno težkih problemov in je povsod huda stiska, lakota

in beda. Učinkovita bi mogla biti samo politična pomoč, ki bi jo nove afriške države mogle prejemati od komunistične Kitajske, ki je vkljub vsemu ena največjih držav na svetu. Afriške države si žele pomoč v utrjevanju svobode in neodvisnosti. Toda tega komunistični sistem nikomur ni dajal in take pomoči ne bo iz Pekinga. Komunistična Kitajska pa bo šolala guerilce za države v Afriki in Južni Ameriki. Ti bodo potem odhajali v svoje domovine, kjer bodo izzvali notranje borbe. Guerilo bodo začeli zasedbo dela domačega ozemlja, se tam utrdili in potem terjali, da se država razdeli na dvoje, kakor se je zgodilo na Koreji in v Vietnamu, kjer že imajo demokratsko Korejo oz. Vietnam in komunistično Korejo in Vietnam.

Komunisti niso iznajdljivi; kar so se naučili, bodo počasi začeli uporabljati v Afriki in Južni Ameriki. Najprej bo komunistična samo polovica kontinentov, nakar bodo komunisti iz svojih „samostojnih“ polovičnih držav začeli ustvarjati v ostali „demokratski“ polovici tak pekel, da bodo najbrž tam kar zadovoljni, če bodo komunisti zasedli še njihovo polovico. Ostali demokratski svet pa se bo izgovarjal, da je kar prav, če so tod ali tam dobili komunistično diktaturo, ko pa „svobodno“ ne znajo živeti. Misijonarji so ljudem odpirali oči, zato jim groze s smrtjo, če se naglo ne umaknejo. Misijone v Afriki zajema doba velikega trpljenja.

R. J.

NAJNOVEJŠE PISMO BR. KARLA KERŠEVANA CM. IZ ZAČETKA MARCA 1964.

„V januarju sem bil dvakrat pri br. Marcelu v Irebu; bilo je to po dvanajstih letih, da sem zopet obiskal ta misijon, z Marcelom sva se pa zadnjikrat videla poldrugo leto prej.— Sicer po navadi. Sredi majnika bodo menda v deželi prve volitve. Belci si hitijo rezervirati mesta na letalih, da se za gotovo še pred tem datumom umaknejo na bolj varna tla. Nihče ne more reči, če je to potrebno. Previdnosti pa tu ni nikoli preveč, kot izkušnja uči. Zadnji trije

padli misijonarji in dva laika so delovali na ozemlju, od katerega nas loči, na spodnjem koncu naše škofije, reka Kasai. Na našem spodnjem koncu je tudi nered, pa se naši misijonarji previdno držijo ob strani, ko se domači rodovi med seboj koljejo. Misijonsko delo pač v takih okoliščinah ne more naprej. Veliko bo že to, če bomo prestali to prehodno dobo na svojih mestih in ohranili in očuvali obstoječe misijonske objekte. Saj vrši po vsej Afriki. Molite!

PO TATARSKIH DEŽELAH IN TIBETU

Spomini s potovanja po tatarskih deželah in Tibetu v letih 1844 - 46

Spisal Régis Evarist Huc C.M.; preredil prof. Alojzij Geržinič — Nadaljevanje

6. POGlavJE

Srečanje s požiravcem Tatarov. — Izguba Arsalana. — Velikanska karavana kamele. — Na noč dospemo v Čagon-Kuren. — Težave s prenočiščem. — Poplava Rumene reke. — Pot skozi močvirje. — Prehod s čolnom. — Noč ob obali Rumene reke. — Vkrcaanje kamele. — Čez Rumeno reko! — Spet v močvirju. — Taborenje ob Mali reki.

Ko smo odšli iz Modrega mesta — četrtega dne devete lune (13. novembra 1844) — je potekel že en mesec, odkar smo bili na potovanju. Šele opoldne smo se po nešteti uličicah izvili zadnjim predmestnim hišam. Zdaj šele so naše kamele mogle hoditi, kot jim je dajalo srce. Ob naši desni so se vzdigale strme stene in nas ščitile pred severnim vetrom. Pokrajina je še vedno razodevala znake obilja.

Drugega dne smo v gostišču srečali čudnega človeka. Bil je srednje postave, a izredno trebušen; glavo mu je varoval širok slamniki, ob pasu pa mu je visela dolga sablja. Sprejeli smo ga v svojo sobo. Izkazalo se je, da je v službi velikega trgovskega podjetja iz Pekinga izterjavec dolgov med Tatari. Ko je spoznal, da nisva Mongola, je dejal: „Potem smo v bistvu enakega posla: požiravci Tatarov. Ja zjih požiram v trgovskem poslovanju, vi pa z molitvami. Mongoli so preprosti ljudje; zakaj tega ne bi izkoristili?“ Povedala sva mu, da sva po Tatarskem zapravlja že marsiktero sapejko, od Mongolov pa še nobene nisva dobila. „Mislim, da sta prišla na Tatarsko, da izgovarjata molitve.“ Tedaj je prišla priložnost, da mu razloživa razliko med častilci pravega Boga in med Budinimi služabniki. Nad vse drugo ga je začudila nesebičnost duhovnikov. „V tej deželi je drugače. Lame ne izgovore nobene molitve zastonj. Kar se mene tiče, ne bi nikoli stopil na ta tla, če mi ne bi šlo za denar.“ Tu se je začel smejeti na vse grlo, ki ga je v presledkih namakal z izdatnimi požirki čaja. Razlagal je, kako kitajski trgovci izrabljajo tatarsko preproščino. Izročje jim blago na obroke, potem pa hodijo terjat obroke, obresti in obresti na obresti. Tatarski dolg se nikoli ne izbriše. Iz roda v rod se vlečejo obresti: ovce, voli, kamele, konji. „Kako odlična stvar je tatarski dolg! Pravi zlati rudniki!“

Naslednjega dne smo prišli ob psa. Po nekaj urah hoda smo opazili, da nam Arsalan ne sledi več, Ustavili smo se in Samdadziemba je na muli obšel vse

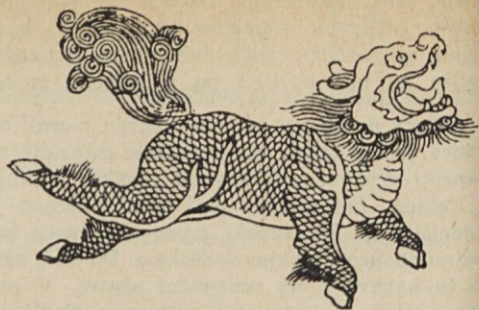
kraje, skozi katere smo tistega dne potovali. Zaman! Malo nas je ta izguba užalostila, a kratak premislek je pokazal, da smo poslej samo na boljšem. Pes nam sploh ni koristil; po celodnevem romanju je bil ponoči tako zbit, da je spal boljše ko mi: pojedel pa je ovsene moke več kot njegovi gospodarji.

Tega dne bi po pripovedovanju morali dospeti do Bele ograde (Čagan - Kuren). Sonce je že zašlo, pa še nismo zapazili nobenega mesta. Tedaj nam je prišla naproti neskončna karavana turških prekupev, ki so na kamelah spravljali robo v Peking. Pet mesecev poti skozi puščavo jih je skoro podivjalo. Za nas se niti zmenili niso. Tibetanski zvonci na vratu kamel so bili s svojim srebrnim glasom čudno nasproti mrkim vodnikom. Do noči smo se pomikali med skalovjem na severu in to karavano na nasprotni strani. V popolni temi smo hoteli varneje napredovati peš, a nismo prišli nikamor. Sedli smo torej spet na živali, katerih vid in čut je bil mnogo boljši od našega. Tako smo končno prispeli v Belo ogrado, ne da bi se s tem stiske nehale: kje dobiti prenočišče? Vse temno, vse zaprto. Končno smo dospeli do kavačnice in neki pomočnik nas je vodil do gostišča. Ko pa je lastnik opazil naše kamele, je takoj zaprl vrata. Teh živali se boje, ker delajo zmedo in plaše konje. Tako se nam je zgodilo pri vseh gostiščih. Fant nas je končno zapustil in ostali smo spet v temi sami. Na pol mrtvi od žeje, lakote in utrujenosti smo že sklenili, da poležemo v kakršnem kotu, ko smo začuli blejanje ovac. Potrkamo. „Brat, ali je to gostišče?“ „Ne, ovčja staja... Kdo pa ste vi?“ Nasproti je prišel star Tatar in nas gostoljubno sprejel. Bila je to ena tistih mongolskih družin, ki so zapustile šotore in se stalno naselile. Lepo so nas pogostili — mleko, kruh pečen v pepelu, ovčje meso —, izmenjali smo z domačini nekaj ščepcev tobaka, nato pa zaspali na pogrneni preprogi.

Bil je že svetel dan, ko smo se zbudili. Povedali smo staremu Tataru, kam smo namenjeni. On pa nam je dejal, da je prehod čez Rumeno reko nemogoč. Pred enim tednom je reka namreč neznansko narasla in zalila vso ravnino. Ta novica nas je hudo zadela; pričakovali smo sicer težave s prevozom, na povodenj pa sploh nismo pomislili. Takoj smo se odpravili iz mesta, da pogledamo, kakšen je položaj. Prepričali smo se, da govornice niso pretiravale: Rumena reka se je spremenila v brezmejno morje. Le sem in tja si videl zelen otokček, hišo, vasico, ki se je zdela, da plava po vodi. Vpraševali smo za svet. Mnenja so bila kaj različna. Eni so menili, da je vsak poskus prehoda nesmiseln: zaliti svet je poln prepadov; tam pa, kjer se voda odteče, je blato tako globoko in slizko, da kamele ne morejo nikamor. Drugi so upali, da nam bo mogoče s čolni postopno doseči glavno strujo, tam pa z brodom premagati glavno oviro.

Treba se je bilo odločiti. Povratek smo zavrnil kot nekaj moralno nemogočega. Obiti reko proti severu bi pomenilo zelo podaljšati pot in prečkati puščavo Gobi. Čakati v Čagon - Kurenu kakšen mesec, da vode odtečejo in se blato nekoliko posuši, se je zdelo modro, bi pa preveč obremenilo našo blagajno. Preostala nam je četrta možnost: zateči se pod božjo Previdnost in nadaljevati pot navzlic čobodri in močvirju. Za to smo se odločili in se vrnili v mesto, da se pripravimo.

Čagan - Kuren je veliko in lepo mesto in je na novo zgrajeno. Ceste so široke, česar in mirne, poslopja bogata in čedna. Dobiti je celo nekaj trgov z drevoredi, česar po kitajskih mestih nikjer ni. Trgovine so dobro založene s kitajsko in celo z evropsko robo. Vendar bližina Modrega mesta škoduje trgovskemu razvoju Čagan - Kurenu.

Šele opoldne sva se vrnila v tatarsko hišo. Samdadžiemba naju je pričakoval nepotrpežljivo in zlovoljen. Narejeno kratko naju je prašal po dnevnem redu. „Danes je prepozno, da se odpravimo; gremo jutri in sicer v deželo Ortus; pravijo, da zaradi poplave ni poti — si jo bomo torej napravili.“ Samdadžiembi se je čelo takoj razjasnilo: če se kdo odpravi na tako pot, ga nič ne sme zaustaviti. Starega Tatara, ki je skušal našemu načrtu prigovarjati, je rezko zavrnil, češ da se mu vidi, da se je že čisto pokitajčil; da se mu že zdi nemogoče na pot, če ni cesta suha in nebo jasno, da ga bomo kmalu videli, kako bo čuval čredo z dežnikom pod pazduho in s pahljačo v roki.

Popoldan smo v ovčjem loju spekli hlebčke, da bomo za nekaj dni brez skrbi za hrano, živali pa smo nakrmili z najboljšim, kar se je dalo dobiti.

Drugega jutra smo se odpravili polni poguma in zaupanja v Boga. Gostoljubni Tatar nas je spremil daleč iz mesta in nam pokazal smer, kjer naj bi se iz vode dvigal velik jez. Po njem naj napredujemo do majhne pagode in tam bomo dobili kakšen brod.

Zdaj pa preko poplavljenih polj! Šlo je počasi in z največjim naporom. Uboge kamele so bile iz sebe; mehka spolzka tla jim niso nudila ne ene trdne stopnje. Blizu poldneva smo prispeli v majhno vas — potem ko smo napredovali v zračni črti le za kake pol milje! Obsuli so nas razcapani prebivalci in nas vodili še malo naprej, dokler nismo prišli do globoke vode, ki nas je ločila od jezna na obali Rumene reke. Nekaj čolnarjev se je ponudilo, da nas prepeljejo tja. Mi pa bi radi izvedeli za ceno prevoza. Po neskončnih ovinkih in zagotavljanju, da cena ni omembe vredna, je lastnik čolna povedal, da bi računal 2.000 sapejk. To je bila silovito pretirana vsota. Brez besedi smo se obrnili. Komaj smo storili dvajset korakov, je bil čoln za nami. „Koliko pa ete pripravljene plačati, gospodje lame?“ Ponudila sva 500 sapejk. Vlekel nas je nazaj, pa tam pomočniku sporočil, v kako slab posel se spušča: za 1.500 sapejk. Spet smo se vrnili. Končno smo se s sodelovanjem posredovalcev pogodili za 800 sapejk, kar je še zmerom bila ogromna cena, pa smo jo morali sprejeti, če smo hoteli naprej.

Vkrcali smo se naglo, za našim čolnom pa je čolnarjev pomočnik vodil kamele, kamor je pot kazal majhen čoln. Na njem je neki mornar skoro vsak meter meril globino vode. Kamele so mu morale natančno slediti, sicer bi se pogreznile v jamo in utonile. Še tako je včasih molela iznad vode samo glava in grba-

Hvala Bogu — končno smo le vsi pristali na jezu. Čez pol ure smo se privlekli do broda. K sreči sta bila tam dva čolnarja. Zaradi njune konkurence smo dosegli ceno 1.000 sapejk za prevoz čez Rumeno reko.

Seveda je bil prevoz mogoč šele drugi dan. Za prenočišče nismo našli nič boljšega kot pagodo, pred katero je stal strašen kip malika — rečnega duha z izbuljenimi očmi in mečem v roki. Ravno ko smo se spravljali spat, je prišel od nekok možakar, se pred malikom trikrat vrgel na tla, zažgal kadilo in prižgal lampionček ob malikovih nogah. Samdadžiemba se je z vodnega duha norčeval: kje je bila njegova pomoč ob povodnji? Na te besede se je poganski mežnar pognal v dir in izgubil. Kot smo zjutraj ugotovili, predvsem zato, da jo je pobrisal z našim prtom.

Ob zori smo pritrdili prtljago na kamele in se pomaknili do roba reke. Kako spraviti kamele v čoln? Te živali se vode silno boje; rajši se dajo ubiti, kot da bi šle na barko. To se je izkazalo tudi v našem primeru. Čolnarji so jih pretepali, vlekli za nozdrvi — uboge živali so tulile od bolečin, niso se pa dale premakniti. Kaj storiti? Že sva premišljala, da bi kamele prodala in kupila mule; čolnarji so predložili drug načrt: dva dni od tam da je drug brod s ploskimi čolni. Odločili smo se za to pot. Tedaj pa se je lastniku čolna posvetila nova misel. Kamelo je dovedel do čolna, nato pa se z vso silo zaletel v njeno zadnjico. Da ne pade, je žival vzdignila prednje noge in jih spustila v čoln. Ostalo je bilo lahko. Na isti način sta prišli v čoln še drugi dve kameli. Zdaj je čolnar hotel, da kamele počepnejo, sicer bi bilo ravnotežje v nevarnosti. Nastala je pravcata burka. Kadar se je čolnar približal kameli in jo silil, da počepne, je žival pljunila vanj na pol prežvečeno travo, čolnar ji je vrnil s pljunkom na gobec. Komaj je eno kamelo prisilil na kolena, je druga vstala in obojestransko pljuvanje se je nadaljevalo. Bitko je zgubil čolnar; kmalu je bil od nog do glave pokrit z zelenkasto smrdljivo prevleko. Samdadžiemba se je nasmejal do solz, potem pa je sam stopil v akcijo in v kratkem so kamele klečale. Prevoz je dobro šel, dokler ni ena od kamel vstala in ni dosti manjkalo, da nismo šli vsi v vodo. Samdadžiembi se je le posrečilo, da je žival spat spravil na tla.

Druga obala je bila strašna. Iskali smo krajev, kjer voda ne bi bila globoka. A često nas je vedno rastlinje zapeljalo. Živali so bile v kratkem preplašene in skrajno zmučene. Spet smo imeli srečo, da nobene nismo izgubili.

Ob sončnem zahodu smo zagledali prvo hišo. Napotili smo se kar naravnost proti njej. Dobili smo tam Tatare — pastirje kitajskih čred. Postregli so nam z mlečnim čajem in nam ponudili prenočišče. Povedali so nam, da je pet milj naprej manjša reka z že suho obalo. Tam bomo dobili čolne. Res smo kmalu prišli do Male reke (Paga - Gol), ki pa tedaj ni po pravici nosila tega imena — vse je bilo kot brezkraino morje. Na vzvišeni, suhi obali smo postavili šotor, živali pa so tam imele krasno pašo.

(Se bo nadaljevalo)

SLAVITE GOSPODA, VSI NARODI, HVALITE GA VSA LJUDSTVA!

po misijonskem svetu

LITURGIJA IN MISIJONI

Drugi vatikanski koncil je velik del svojega razpravljanja posvetil liturgiji. Na zasedanju v letu 1963 so koncilski očetje že obravnavali mnogo poglavij, med temi tudi zadeve, ki se nanašajo na potrebe liturgičnega gibanja v misijonih. Vsi predlogi v tej zvezi so bili doslej sprejeti skorajda soglasno. Posebno pozornost pa posvečajo mislim, ki se nanašajo na misijone, kjer narekujejo potrebe mnogo novih določb tako glede zakramentov kakor tudi glede bogoslužja.

Zadnji študijski teden na univerzi v Louvainu (Belgija) je bil posvečen problemu: „*Liturgija in misijoni*“. Povabili so kot predavatelje strokovnjake iz Evrope in misijonskih dežel.

Za študij vprašanja pa sta na razpolago tudi dve knjigi. Prvo sta spisala jezuita J. Hofinger in J. Kellner, oba profesorja na teološki fakulteti v Innsbrucku. Delo nosi naslov: „*Liturgična obnova in svetovni misijoni*“, in zagovarja potrebe reform v liturgiji z misijonskega vidika. V letu 1960 pa je bil v Nimwegenu na Holandskem poseben misijonski kongres in je poročilo o zborovanjih izšlo v knjižni obliki pod naslovom: „*Misijoni in liturgija*“. Vzhodnoazijski misijonski institut v Manili na Filipinih dobavlja obe knjigi misijonarjem za polovično ceno. (East Asian Pastoral Institute, P. O. Box 1815, Manila, Phillipine.)

DOBROTNIK GOBAVCEV UMRL

Konec septembra 1963 je v bolnišnici Dinajpur v Zahodnem Pakistanu umrl misijonski brat Teruzzi, ki je bil iz papeškega zavoda za inozemske misijone v Milanu. Ko je deloval na raznih mi-

sijonskih postajah v Bengaliji, se je okužil z gobavostjo. V misijone je odpoval v letu 1929 in se takoj ves predal skrbi za uboge gobavce. Dosegel je, da so na njegovo pobudo zgradili v Dinajpuru bolnišnico za gobavce in poseben zdravniški dispanzer v Kuhea v Severnem Pakistanu.

ŠTUDIJSKI TEDEN ZA MISIJONE V MILANU

Katoliška univerza Presv. Srca Jezusovega v Milanu je priredila že četrty misijonski študijski teden. Msgr. Catarzi, škof iz Uvira v Kongu, je v svojem predavanju poudaril, da mora 50 odstotkov misijonarjev v Kongu poučevati na šolah ali sličnih vzgojnih zavodih. Nadaljeval je: „Evangelizacija terja nove moči, ker se širi na različna polja. Misijonarji morajo prevzemati celo vrsto nalog in opravljati posle, ki sicer ne bi strogo spadali v njihovo področje. Zato je zmotno misliti, da bi vse misijonsko delo danes mogla opravljati samo misijonar — duhovnik ali pa kak redovni pomočnik. Ker mora misijonar biti povsod, se ne more dovolj posvečati nalogam misijonskega pastirstva. Naloga našega časa je, da bi morali vodstvo šol in socialnih ustanov prevzeti laiki in laični profesorji, ki si jih bomo morali vzgojiti predvsem med domačini. A tudi iz Evrope bi lahko prihajali v misijone laiki, ki ne bi bili samo dobri učitelji ali profesorji, ampak tudi zgledni kristjani.“

Škof iz Alahabada msgr. Raymond je poudaril, da je vpliv šole sicer prikrit, toda globok. Kar so se verniki naučili po šolah, to potem zagovarjajo pri sestavljanju zakonov ali ustavnih osnutkov. Šola utrjuje temelje krščanski miselnosti med prebivalstvom, kajti med

Mons. John Ross S.J., škof iz Hirošime, blagoslavlja spominski kamen nagasaških mučencev. Subdiacon je potomec preganjalca nagasaških katoličanov Semitsu-ja

učenci niso samo kristjani, ampak tudi pogani, ki v šolah prejemaajo prve pojme o veri, ki „da je prišla iz Evrope“.

KITAJCI V EMIGRACIJI

Mednarodna agencija Fides je objavila, da je v letu 1962 živelo izven Kitajske, to je v emigraciji, 15.500.628 Kitajcev; med temi je bilo samo 425.462 katoličanov. V letu 1953 je bilo v emigraciji 10 milijonov Kitajcev, med temi 200.000 katoličanov. Silni napredek je terjal, da so morali za katoliške kitajske vernike ustanoviti nove župnije in misijone: Azija ima 69, Latinska Amerika 8, Afrika 7, Avstralija 4 in Evropa tri župnije, skupno 91 novih župnij. Podobno so se razvijale tudi kato-

liške šole. V letu 1953 je bilo 29 šol, ki jih obiskovalo 10.566 gojencev, v letu 1963 pa jih je že 114 s 53.421 gojenci.

KATOLIČANI V JUŽNI KOREJI

Lansko leto se je število katoličanov v Južni Koreji dvignilo od 575.789 na 620.789. V primerjavi z letom 1961 znaša povišek 8,5 odstotkov. Krstov je bilo največ v škofiji Incon, kjer se je število vernikov povečalo za 24.898.

FILM O SV. PAVLU

Neka španska filmska družba bo napravila film o življenju sv. Pavla. Nadškof v Taragoni, kardinal Arryba y Castro je že odobril zamisel. Cerkveni sve-

tovalec pri filmu bo benediktinski opat Justo Pérez de Urbel, znani strokovnjak za proučevanje življenja in delovanja apostola narodov.

KATOLIČANI IN KITAJSKI OBREDI IN OBIČAJI

Škofje na Formozi so o tem izdali odlok, ki so se ga verniki in misijonarji zelo razveselili. Odlok ima 5 točk:

1.) Katoličani se smejo na povabilo udeležiti slavnostne pojedine po praznovanju Pai-pai, samo da ne gredo v poganski tempel. (Pai-pai je poganski obred na čast krajevne božanstvu; nanj so povabljeni vsi prijatelji in sorodniki gostitelja.)

2.) Smejo se izpostaviti table prednikov z imeni umrlih, a brez besede „lingvei“ (sedež duše).

3.) Dovoljen je poklon in poklek pred grobovi in pred tablam prednikov.

4.) Katoličanom je na voljo, da polagajo sadeže in druga jedila pred table prednikov in grobove.

5.) Prepovedano pa je sežiganje papirnatega denarja za umrle.

V navodilih se med drugim bere: „Znano je, da so se na Daljnem Vzhodu mnogi nazori in običaji spremenili: obredi, ki so bili prej povezani s poganskimi predstavami, ne pomenijo danes drugega kot človeško spoštovanje mrtvih, ljubezen do domovine in vljudnost v družabnem občevanju.“

Mnoge Kitajce je doslej zadrževalo od prestopa v krščanstvo mnenje, da Cerkev prepoveduje spoštovanje mrtvih. Ta zmota je nastala zato, ker katoličani niso mrtvim izkazovali znakov spoštovanja, kot so na Kitajskem v navadi.

MAORI NA NOVI ZELANDIJI

Med polinezijske prebivalce, tedaj še ljudožrce, se je l. 1838 izkrcal francoski škof Pompallier z nekaj duhovniki. Dve leti nato so otoki postali angleška ko-

lonija. Čez dvajset let so se domačini poskušali upreti. Bili so paraženi in misijoni zatrti. Zdelo se je, da je rasa obojena na izumrtje. A z evropeizacijo so Maori postali bolj odporni. Danes se množe dvakrat hitreje kot belci. Od 2.5 milijona prebivalcev je 167.000 Maorov. Ok. 80 % jih je protestantov, 8 % pa katoličanov. Nekaj pokrajinj je ostalo katoliških od 1845. Plemenski običaji so se pri njih ohranili. Središče njihovih naselbin je cerkev v evropskem stilu, a okrašena z maorskimi špiralnimi brnamenti. Poleg cerkve je trg za zborovanja. Med mašo pojo domačini v svojem jeziku. Krst, prvo obhajilo, poroka, pogreb so zadeve celotnega občestva.

Mladi rod odhaja z dežele v mesta — že tretjina Maorov živi po mestih. Misijonarji jim pomagajo, da se prilagode novim razmeram. Nekateri se dvignejo na visoka mesta. Rasnih ovir ni. Maori volijo z vsemi ostalimi prebivalci; razen tega imajo po ustavi med 80 člani parlamenta štiri svoje zastopnike. Vključitev med belce olajšuje okolnost, da so Maori precej svetle barve in skoro evropskih potez. Odlikujejo se posebno v rugbyju — in šport je vodilna sila na Novi Zelandiji. Mnogo Maorov je na univerzi; pred 10 leti so predstavljali skoro polovico akademikov. Sta pa v 125 letih iz njihovega rodu izšla samo dva duhovnika, pač pa mnogo redovnik bratov in sester.

POMOČ ZA KONGO

Na klic kongoških škofov po duhovnikih je kardinal Suenens odgovoril s pozivom svoji duhovščini. V nekaj belgijskih pokrajinah Konga z Ruan-da-Burundi živi dobra tretjina afriških katoličanov. V krizah zadnjih let je Cerkev sicer pretrpela škodo, nikakor pa ni prišlo do zastoja. Razen nujne poglobitve verskega življenja in preureditve misijonskega delovanja mora Cerkev zajeti množice paganov, ki bi sicer zapadli modernemu materializmu.

Oktober 1962 je število domačih bogoslovcev padlo na najnižjo stopnjo v zadnjem desetletju (262). Sicer je število učencev v malih semeniških prese-glo 3.000, vendar je v naslednjih 6 letih računati s komaj 90 novimi doma-čimi duhovniki, medtem ko se bodo ver-niki pomnožili za skoro 2 milijona.

Domači škofje potrebujejo razen misi-onarjev-duhovnikov, ki gredo v Kongo za stalno, še izredno pomoč za premos-

titev sedanjih težav. Ta pomoč naj pri-de od belgijskih svetnih duhovnikov, ki se zavežejo za delo v Afriki za najmanj 3 leta. Prevzeli naj bi tudi posebne na-loge v šolah, mladinskih društvih in raznih cerkvenih organizacijah. Kardi-nal Suenens je mnenja, da je to moral-na dolžnost Belgije do svoje nekdanje kolonije. Razen tega mora škofija čuti-ti potrebe drugih delov Cerkve, ki so v stiski, in jim priskočiti na pomoč.

misijonsko zaledje

MISIJONSKA SLOVESNOST RIMSKIH SLOVENCEV

Društvo rimskih Slovencev „Slomšek“ je v nedeljo 24. novembra 1963 priredilo misijonsko slovesnost posebne vrste. Poleg slovenskih škofov dr. J. Pogačnika iz Ljubljane ter dr. M. Držečnika iz Maribora je namreč na slovesnost povabilo tudi nadškofa črnca iz srednjeafriške države Togo msgr. Roberta Kazimirja Dosseha. Prireditve se je udeležila tudi slovenska ro-marska skupina iz Tržaškega, ki so jo vodili gospodje dr. Stanko Janežič, Franc Štuhčec in Jože Jurak.

Pred prireditvijo je bila ob pol petih popoldne sv. maša v argentinski cerkvi na Piazza Quadratta. Sv. mašo je opravil že omenjeni nadškof, ki je po evangeliju v tekoči italijanščini poudaril pomen svete maše in Cerkve v svetu. Cerkev je vsem skupna Mati. Zato moramo biti pri njenem delu za razširjenje vere tako tesno povezani med seboj, kakor pšenična zrna, iz katerih je napravljen evharistični kruh.

Neumorna delavka za misijone gđc. Marija Marinšek je nato med mašo zbirala prostovoljne prispevke za nadškofov misijon v Togu.

Po sv. maši so vsi udeleženci odšli v cerkveno dvorano, ki je bila okra-sena s palmami in drugim zelenjem. Na eni strani je stala slika Matere božje, delo japonskega umetnika, na drugi strani pa slika našega velikega misijonarja Barage. Poleg nje je bil šopek rdečih nageljnov.

Prvi je spregovoril generalni asistent pater Anton Prešeren. V itali-janščini je pozdravil nadškofa iz Lomé v Togu. Izrazil je hvaležnost in veselje Slovencev, da je prišel ned nje. Po številu sta naš narod in tisti iz Toga precej enaka. le da so Slovenci vsi katoličani in sicer že stoletja, v Togu pa je misijonsko delo ravno v teku.

Nato je povzel besedo sam gospod nadškof. Je velike, mogočne postave. Ko je pričel govoriti, se mu je obraz razširil v iskren, dobrohoten nasmeh, ki ga ves čas govora ni več zapustil. Takoj je osvojil vse navzoče s svojo toploto: „Glavno delo v moji domovini so opravili že drugi,“ je skromno pristavil. Pred sedemdesetimi leti so tja prišli prvi nemški misijonarji-fran-čiškani. Togo je bila takrat namreč nemška kolonija. Zato je ob pogledu na

naše šolske sestre, navzoče v dvorani, ki so tudi frančiškanke, takoj izrekel ponudbo, naj pridejo k njemu v Togo, saj dela jim gotovo ne bo manjkalo. Dežela se naglo prebujala, Cerkev je spoštovana, ljudstvo zre v njej jamstvo za bodočnost. Samo v maju in juniju je letos birmal 7.000 ljudi. Potrebni so novi misijonarji in misijonarke, pa mnogo žrtvovanja in molitev. Tudi Slovenci k temu lahko kaj pripomorejo. Njim se še posebej priporoča, ker jih ima posebno rad. Seznanil se je z njimi takoj, ko je prišel študirat v Rim v Zavod „Propaganda Fide“ Bili so njegovi predstojniki (dr. Maksimilian Jezernik) in njegovi kolegi. Lansko leto je potoval z mariborskim škofom dr. Držičnikom tudi v Sv. deželo. — V Rimu se počuti kot doma. Saj so na koncilu škofje vseh narodov in ras. Vsi se medsebojno spoštujejo in ljubijo. Če ne bi bilo katoliške Cerkve, bi bilo življenje na svetu vse prej kot lepo, je modro dejal g. nadškof. Zato ji moramo biti zvesti in se truditi, da širimo njen nauk, čeprav so za to potrebne žrtve.

Za slovo so Slovenci nadškofu, ki zelo rad poslušala slovenske pesmi, pod vodstvom dr. Frančka Šegule zapeli vedno mogočno Marija skoz življenje.

Nato je nastopil najbolj veličastni trenutek prireditve. Štirje škofi: iz Toga, iz Ljubljane, Maribora in iz Trsta (msgr. Anton Santin je namreč že sredi maše nepričakovano prišel z namenom, da pozdravi svoje vernike) so istočasno dvignili svoje posvečene roke in navzočim podelili svoj blagoslov. Nato je nadškof iz Toga v spremstvu msgr. Jezernika ob navdušenem poskoku zapustil dvorano.

Sledil je pozdrav predsednika društva „Slomšek“ g. Romana Rusa, ki je istočasno slovenski poročevavec na vatikanski radijski postaji. V svojem nagovoru je omeni, da je med gosti navzoč tudi tržaški nadškof msgr. Santin, ki je nedavno praznoval 25-letnico svojega škofovskega posvečenja. Nadalje je izrazil svoje veliko veselje, da so slovenski romarji prišli v Rim prav za zaključek proslav 1100-letnice prihoda sv. bratov Cirila in Metoda med slovenske narode. S tem so znova izpričali svojo trdno voljo, da hočejo ostati zvesti veri svojih pradedov in ljubiti slovensko besedo, prav po Slomškovem reku: „Sveta vera bodi nam luč, materin jezik pa ključ do edino prave omike.“

MISIJONSKA NEDELJA V GORICI

Lepa in sončna je bila letošnja misijonska nedelja v našem mestu. To je še bolj pripomoglo k prazničnemu razpoloženju in živemu doživetju dneva, posvečenega misijonom in njihovemu delovanju v daljnih deželah. Po vseh cerkvah so bili govori o misijonih, na cerkvenih vratih pa nabirke zanje. Izšla je posebna številka „Misijonska nedelja“, ki vsako leto znova seznanja naše ljudi z najvažnejšimi novicami iz misijonskih dežel in vzbujala navdušenje in zanimanje za misijone. List je letos izredno bogat in zanimiv in prinaša tudi lepe svojevrstne slike iz misijonskih dežel.

Popoldne ob 3 uri je bila v cerkvi svetega Ignacija na Travniku običajna misijonska pridiga. Starejši se še spominjajo, kako smo pred vojno to nedeljo hodili na Kostanjevico. Cerkev je bila vedno premajhna, toliko goriških vernikov se je za to priliko zbralo v cerkvi na Kostanjevici. In danes? Goriški verniki niti klopi niso napolnili.

Pridigo je imel že priznani govornik g. Jože Jurak. Lepo nam je razložil pomen misijonskega delovanja v zaledju. Njegove navdušene besede so

v vseh zapustile nepozabne vtise. Govoru so sledile litanije z odpevi pred izpostavljenim Najsvetejšim in pa blagoslov.

Po tej končani cerkveni slovesnosti se je vršila v Katoliškem domu še zunanja proslava. Lepa dvorana se je napolnila z našimi ljudmi iz mesta in podeželja. Nedelja je bila nadvse primerna za lep sprehod pod oboki že orumenelih kostanjev do Katoliškega doma.

V atriju nas je presenetila nadvse zanimiva razstava domačih del, izdelanih na otoku Madagaskarju, katere je poslal misijonar Štanta, ki tam deluje. Izdelki so bili res lepi in umetniški in bi dali čast vsaki hiši. Izku-piček teh del, ki so bila vsa naprodaj, je šel za misijon Janeza Štanta v Betroki.

V Domu se je kmalu začela misijonska proslava. G. dr. Humar je naj-prej pozdravil občinstvo in goste ter razložil spored proslave. Videli smo nato zanimiv film iz hongkongškega življenja, ki ga je prinesel misijonar Stanko Pavlin. Njegova in nas vseh srčna želja, da bi to nedeljo še preživel med nami, se ni izpolnila. Zapustil nam je le svoje besede, ki smo jih slišali v verski oddaji tržaškega radia opoldne, in pa film iz življenja, ki je njemu postalo že domače in kjer on deluje z vso vnemo in gorečnostjo.

Preostali spored prireditve pa je obsegal zborno deklamacijo in pa igro Filipa Terčelja „Luč“. Ta spevoigra je bila za letošnji misijonsko nedeljo nadvse primerna, ko praznujemo 1100 letnico prihoda svetih bratov Cirila in Metoda med naše prednike Slované. Igro je režiral požrtvovalni g. Maks Komac, pevske vložke pa je naučila in tudi na klavir spremljala gđc. prof. Lojzka Bratuževa. Z igro smo bili vsi zelo zadovoljni. Še nikdar se ni akustika dvorane tako izkazala kot pri tej prireditvi. Popravila, ki so jih v zadnjem času izvršili na odru, so bila proti vsemu pričakovanju učinkovita. Vsi igralci zaslužijo pohvalo! Zbor mladenk, ljubka slovenska deklica, nje slepi oče, goslar Mirigoj in Ljubiničin zaročenec, kakor tudi sveta brata Ciril in Metod, ki nazadnje nastopita na odru.

Vsa prireditve je potekla neprisiljeno, domače in prijetno razpoloženje je še množil izredno bogat srečolov v prid misijonom. Skoro vsi so oblo-ženi z dobitki veselo odhajali na svoje domove, ko so na nebu že zablestele prve zvezde.

MISIJONSKA PROSLAVA V GILBERTU, U S. A.

Na praznik Kristusa Kralja lanskega leta je priredil Dekliški misijonski krožek v Gilbertu lepo uspelo misijonsko proslavo v župniji Aurora, kjer žup-nikuje č. g. Štefan Savinšek.

Kar lepo število rojakov se je odzvalo povabilu. Med nas je prišel tudi č. g. Pavel Krajnik iz Argentine in pa č. gg. Janez Dolšina ter Jože Vovk.

Po blagoslovu in slovenskih litanijah

v cerkvi se je pričel spored v cerkveni dvorani. Najprej smo vsi zapeli Mari-jino pesem, nakar je sledila pevska to-čka slovenskega cerkvenega zbora na Aurori, ki ga vodi g. Vinko Kuntara.

Č. g. Yard, kaplan na Aurori, nam je nato kazal zanimive filme iz misi-jonov, kjer deluje njegov brat in kamor pojde tudi on v kratkem.

Č.g. Jože Vovk nam je prebral pismo misijonarja o. Demšarja S. J., ki je bil njegov sošolec. Ga. Anica Tusharjeva, ki vodi krožek, je v kratkem govoru opo-

zorila na namen te misijonske prireditve in nam položila na srce velike potrebe naših misijonarjev in misijonark.

Dekleta so nato začela z nabirko med navzočimi, ki je znesla 88 dolarjev v sklad vseh slovenskih misijonarjev. Izmed darovalcev je bilo pet izžrebanih in so prijeli vsak lep spominček iz misijonov.

Končno smo prosili č. g. dr. Krajnika, da nam je govoril o življenju naših rojakov v Argentini in svojem delu med ruskimi emigranti. Vse je bilo zelo zanimivo.

Zapeli smo še vsi skupaj „Kristus Kralj“ in se razšli veseli, da smo doživeli pristrčno slovensko prireditev, ter v želji, da bi se spet kmalu sešli.

MISIJONSKA NEDELJA PRI MARIJINI DRUŽBI NA VIA RISORTA V TRSTU

Slovesno praznuje misijonsko nedeljo tudi Marijina družba na Via Risorta, ki je že tradicionalno misijonsko zelo delavna. To pot je bila glavna točka prireditve znana igra „Tujec“, ki jo je

že med vojno objavil Misijonski koledar in so jo na primer v Buenos Airesu igrali že dvakrat. Igra v Trstu je zelo lepo uspela. Izvedli so tudi bogato nabirko v sklad slovenskih misijonarjev.

Vesela indijska dekleta v družbi s sestro domačinko

GOSPODOVA URA

MISIJONSKA IGRA V TREH DEJANJIH

Spisal VANNI LETO, iz rokopisa prevedel S. D. — Nadaljevanje.

8. prizor

Marko, Rado, nato Matevž

MARKO: Vidiš, tudi on prej ni bil tak.

RADO: Kdo, Matevž?

MARKO: Ne, moj brat... Slaba družščina!

RADO: Kakopak... *(ostaneta tiho.)*

MARKO: *(Vstane.)* Rado, k se-stanku moram. Čas je.

RADO: Tudi jaz...

MARKO: O, kaj sva sklenila?

RADO: Vsaj do hiše, mi dovoli, da te pospremim.

MARKO: Obljubi mi, da ne poj-deš noter.

RADO: Naj bo, tebi na ljubo. Ob-ljubim.

MARKO: Potem pojdiva. *(Med-tem, ko se odpravljata, se od zunaj oglasi Matevž.)*

MATEVŽ: *(Še od daleč.)* Se-veda, seveda, takoj ga pokličem. O bu-zarona, kakšna sila. *(Vstopi.)*

MARKO: Kaj je?

MATEVŽ: Gospod Marko, če do-volite, jim takoj povem, naj se gredo solit.

MARKO: Kdo?

MATEVŽ: Vedno ista pesem. Šti-ri osebe hočejo zdravniški pregled. "Hočejo". Kot da smo mi tukaj zato, da bi jim stregli.

MARKO: Zakaj pa misliš, da smo tukaj? Povej jim, da pridem takoj.

MATEVŽ: Na, saj sem vedel, da bo tako!

MARKO: Potem takem, danes s krožkom ne bo nič! Rado, povej pred-sedniku, da me ne bo.

RADO: Jaz naj povem?

MARKO: O, saj res. Oprosti... Ti seveda ne pojdeš... kaj?

RADO: Hi, hudo mi je, veš.

MARKO: Vem. In zato sem pre-pričan, da boš ubogal.

RADO: *(Odmor.)* Da...

MARKO: Hvala, Rado.

RADO: Zate, Marko.

MARKO: Ne zame *(pokaže proti nebu)*, ampak zanj. *(Hitro odide za-daj.)*

9. prizor

Rado, Matevž.

MATEVŽ: K mizi bi ga priklenil, takole.

RADO: Presneto. Zakaj?

MATEVŽ: Da bi se ne mogel pre-makniti.

RADO: Kako ste neusmiljeni.

MATEVŽ: Ali ne vidite, da se bo uničil? Ves dan na nogah. Položilo ga bo, boste videli...

RADO: Dela z ljubeznijo, ki ne pozna meja.

MATEVŽ: Že, že, ampak zdravje je zdravje... Lepega dne bom moral po zdravnika...

RADO: No, no, Marko je trden.

MATEVŽ: In potem ga izkorišča-jo, veste, izrabljajo ga, da je grdo. Saj dela na pol zastonj.

RADO: Svoj poklic izvršuje kot pravi apostolat.

MATEVŽ: Že, že... Ali ti izko-riščevalci, se mi zdi, imajo bore malo pojma. Pred mojimi očmi sta se rodila. Pred mojimi očmi rastla... In da bi ju sedaj gledal, kako se uničujeta... Vsaj Marko, kajti Lojze...

RADO: Tako govorite, ker ste na vezani nanj.

MATEVŽ: Ne rečem. Res sta mi precej pri srcu. Rad ju imam, kot bi bila moja. Pred mojimi...

RADO: Marko je res svetnik.

MATEVŽ: Že naprej vem, da bo ste vi ravno taki, kadar... Gospod Močnik, ko postanete advokat, nikar ne jemljite v službo takega človeka, kot sem jaz, če hočete mirno živeti. (*Hoče oditi*).

RADO: Hvala za dober nasvet. Si ga bom zapomnil. (*Smeš*).

MATEVŽ: (*Pri vratih zapazi, da prihaja Močnik — sam pri sebi*). Še sedaj je tu, zlodej!

MOČNIK: (*Od zunaj*). Je že doma gospod Pertnač?

MATEVŽ: Ni še, pa upam, da bo vsak čas.

MOČNIK: Potem ga počakam.

MATEVŽ: Kakor vam drago. (*Odide*).

10. prizor

Rado, Močnik

RADO: Pozdravljen, očka!

MOČNIK: O, kaj počenjaš tu?

RADO: Z Markom sem hotel iti malo ven... Pa je zadržan!

MOČNIK: Ti in tvoj Marko. Zadnji čas je, da ga pustiš pri miru.

RADO: Očka! Tudi on ti ni po volji? Kaj ti je storil?

MOČNIK: Nič! A vedi, da ne maram.

RADO: Pa zakaj ne?

MOČNIK: Zanesenjak je in bo še tebe kam zanesel! To je!

RADO: Slabo ga poznaš, očka.

MOČNIK: Rekel sem ti že, da mi v krožek nimaš več hoditi.

RADO: Ubogal sem.

MOČNIK: Prav tako nočem, da bi hodil s prijatelji iz krožka.

RADO: Zdaj ravnaš z mano kot z otrokom.

MOČNIK: Kaj res ne moreš najti drugih prijateljev, kot ta dva hinavska pobožnjakarja?

RADO: Dva praviš? Kdo naj bi bil drugi?

MOČNIK: Prav povedati je treba! Slepjarja Slamnika mislim.

RADO: Očka, to presega že vse meje!

MOČNIK: Tako govoriš! (*Odmor*.)

RADO: (*Povesi glavo*.) Nikoli še nisi bil tak.

MOČNIK: No, sem pa sedaj!

RADO: Bog se nas usmili.

MOČNIK: Zahtevam, da me ubogaš.

RADO: Bom, kolikor moram.

MOČNIK: V vsem! (*Odmor*) Fant, zbudi se, saj imaš leta!

RADO: Kaj hočeš s tem reči? Da naj ti začnem delati skrbi in sive lasse, da! Če že ravno hočeš, lahko poskusim. Pa se boš kesal.

11. prizor

Rado, Marko.

MARKO: (*Gre preko odra v beli halji. nenadoma se ustavi in ga prekinje*.) Rado! ..

MOČNIK: (*Napravi zaničljivo kretnjo in odide na levo — Marko se približa Radotu*).

RADO: (*Pobit*.) Oprosti, Marko. Slabo sem napravil.

MARKO: Ubogi Rado. Gospod hoče, da tudi ti trpiš. (*Rado joče*). No, ne bodi no!

RADO: Le zakaj je postal tak?

MARKO: Pogum, bodi močan! Morli zanj!

12. prizor

Prejšnja, Slamnik.

SLAMNIK: Dovoljeno? Si doma? (*Opazi Radota, ki si briše solze*). O, kaj hren ribate?

MARKO: Le naprej, Slamnik.

SLAMNIK: Kaj se je naključilo?

RADO: Nič, nič. Bog živi, Slamnik. Z Bogom, Marko, Nocoj se ne ganem iz hiše. Jutri pa na svidenje. (*Odide*.)

SLAMNIK: Kaj se je primerilo.

MARKO: Z očetom sta nekaj plesala.

SLAMNIK: Z očetom? Je tukaj?

MARKO: Da.

SLAMNIK: Pijavka! Saj bi si bil to lahko mislil.

MARKO: Kako to?

SLAMNIK: Ker vem, zakaj je prišel.

MARKO: Tudi meni je znano. Pa nič se ne boj. Ne boš odpuščен.

SLAMNIK: S tem si ne belim glave. Če me nočejo za mehanika, bom pa sladolar. Kaj porečeš na to? Se ti ne zdi privlačen ta poklic? Od jutra do večera z vozičkom okrog: „sladolar“, „sladolar“! Kaj ne bo imenitno?

MARKO: Nikar se ne šali!

SLAMNIK: Prav imaš. Imam vse kaj drugega za bregom.

MARKO: In to bi bilo?

SLAMNIK: Govoriti moram s tabo o zelo resnih stvareh.

MARKO: Kar bojim se.

SLAMNIK: Se spominjaš preddejavca Preska?

MARKO: Preska?

SLAMNIK: Pred tremi leti je bilo.

MARKO: Oh, saj res. Obdolžili so ga tatvine.

SLAMNIK: Pa je bil nedolžen.

MARKO: Zaradi nezadostnih dokazov je bil oproščen.

SLAMNIK: Pa je bil popolnoma nedolžen.

MARKO: Kako to veš?

SLAMNIK: Ti povem pozneje.

MARKO: In krivec?

SLAMNIK: Se spominjaš, kdo ga je zatožil?

MARKO: Močnik?

SLAMNIK: Ta je pravi tat!

MARKO: Močnik, da bi bil?...

SLAMNIK: Tako je. (Odmor).

MARKO: To je huda obdolžitve.

SLAMNIK: Vem, da je huda. Zato nisem o tem še nikomur govoril.

MARKO: Prav zaradi Radota, si- cer bi on preveč trpel.

SLAMNIK: Prav zaradi njega sem molčal. Toda zdi se mi, da stvar ne bo mogla ostati dolgo skrita.

MARKO: Kako misliš?

SLAMNIK: Dasiravno je bil Preska pred sodnijo oproščen, dobro veš, v kašnem položaju se nahaja. Živi, kakor izvržek človeštva; držijo se ga sledovi nečastnega dejanja: javno mnenje ga ni oprostilo.

MARKO: Res je!

SLAMNIK: Da se mu vrne čast, je treba odkriti pravega krivca.

MARKO: Toda, le kakšen namen je imel pri tem Močnik, da ga je obdolžil?

SLAMNIK: Prvič: odvrniti od sebe vsak sum; drugič: znebiti se konkurence.

MARKO: Podlež!

SLAMNIK: To še ni vse.

MARKO: Še kaj?

SLAMNIK: Dvajset tisoč lir, ki so pred dnevi izginile...

MARKO: No, in potem?

SLAMNIK: (Na pol v šali, na pol zares). Vprašaj Močnika, morda ti on kaj več pove...

MARKO: (Se vzdigne.) Neverjetno! Prav on, kateremu je očka tako slepo zaupal.

SLAMNIK: Da, prav on!

MARKO: Je resnica, kar praviš? Morem verjeti?

SLAMNIK: Do sedaj sem le sumil. A danes sem se po naključju popolnoma prepričal. Je že tako. Peklenšček se je malo spozabil in prehitro odmaknil svoj rep in hudobija je prišla na dan.

MARKO: Pri svetih nebesih, pojasni. Imaš dokaze?

SLAMNIK: Neizpodbitne.

MARKO: Pokaži jih.

SLAMNIK: Pokazal ti jih bom. Pa ne tu. Če te ta hudikov škot zaloti, gre lahko vse po vodi. Greš z mano v tovarno?

MARKO: Trenutek! Se takoj vrnem. (Odide na desno).

13. prizor

Slamnik, nato Pertnač.

SLAMNIK: (Se spreha ja sem in tja.)

PERTNAČ: (Vstopi skozi zadnja vrata. Ima klobuk. Vidno zmučen in postaran — kliče.) Matevž!

SLAMNIK: Dober dan, gospod Pertnač!

PERTNAČ: O, Slamnik! Vi tukaj?

SLAMNIK: Z Markom imam oprav-
vek.

PERTNAČ: Neločljiva, e, e!

SLAMNIK: Vam ne ugaja?

PERTNAČ: Tisto ne. In pri strojih?

SLAMNIK: Za ta čas me nado-mešča Železnik!

PERTNAČ: Dobro, dobro. Vrnite se na svoje mesto. Železnik še ni dosti vajen.

SLAMNIK: Samo minuto še, pa se vrnem.

PERTNAČ: Kaj pa novi motor? Dobro dela?

SLAMNIK: Odlično!

PERTNAČ: Bolje kot stari?

SLAMNIK: Brez primere.

PERTNAČ: Prav, da sem se spomnil. V delu imam načrt za preosnovo dela in seveda osobja. Vi mi morate pri tem pomagati.

SLAMNIK: Jaz?

PERTNAČ: Prav vi.

SLAMNIK: Toda...

PERTNAČ: Veste, da se delavstvo po zadnjih nevsječnih dogodkih še ni pomirilo.

SLAMNIK: Žal, da je res.

PERTNAČ: (Žalostno.) Žal, kaj ne? Kdo bi si mislil? Dvajset let sem vestno in pošteno delal in nihče se ni spotikal nad mano. Zdaj pa taka reč...

SLAMNIK: To je nevihta, ki bo minila; in nebo se bo spet zjasnilo...

PERTNAČ: Resno me ima, da bi sedaj vse prodal in se umaknil.

SLAMNIK: Kaj vendar mislite, gospod Pertnač?

PERTNAČ: Sicer pa... bomo že še videli... Kakor sem rekel, potrebujem človeka z močno roko...

SLAMNIK: To bi se reklo...

PERTNAČ: Bomo videli. Povejte Močniku, da ga ob petih, po odpustu delavstva pričakujem.

SLAMNIK: Bom povedal!

14. prizor

Prejšna, Marko.

MARKO: (Odhajajoč.) Pozdravljen, očka!

PERTNAČ: Greš ven?

MARKO: Za trenutek pospremim Slamnika.

SLAMNIK: Zbogom, gospod Pertnač!

PERTNAČ: Srečno. (Marko in Slamnik odideta.)

(Se bo nadaljevalo.)

Lepo prosimo, **PORAVNAJTE** naročninol

Če morete, **DARUJTE** v tiskovni sklad
„Katoliških misijonov“!

PRIPOROČITE list znancem in prijateljem!

PRIDOBITE mu novih naročnikov!

Hvala lepa za vse!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem. Ovitek opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 300, podporna 600, dosmrtna 3.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina:** Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušno-pastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.
- U.S.A.:** Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540
Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.
- Kanada:** Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Port Arthur (Ont.) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač C.M., 341 Selkirk Ave. WINNIPEG, Manitoba.
- Italija:** Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
- Trst:** Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
- Francija:** Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).
- Avstrija:** B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp. Kärnten.
- Avstralija:** Franc Vrabc, Archbishop's House, West. Tce. Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Naša pomoč slovenskim misijonarjem — Sklad slovenskih misijonarjev, leto 1963 — Kranjski Janez na kitajski Formozi — Kako je v neodvisnem Kongu — Umor misijonarjev — Po tatarskih deželah in Tibetu — Po misijonskem svetu — Misijonska slovesnost rimskih Slovencev — Misijonska nedelja v Gorici, Gilbertu in Trstu — Gospodova ura.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

Sliki na prvi strani ovitka kažejo pogled na simbol poganstva in simbol krščanstva; slikovito šintoistično znamenje v japonskih vodah in bela cerkva v indijskem misijonu.

registro de la Prop. Int. No. 528.26
 Director responsable, Lenček Ladislav
 Domicilio legal, Cochabamba 1467,
 Buenos Aires.

Slika tu zgoraj: Deklica z otoka Madagaskarja, kjer deluje g. Šianta CM. — Spodaj: Ludvik Zabret, salezijanski brat v J. Indiji, učí tanga umetnega namakanja za izkoriščenje puščave.

